

UMCS
UNIWERSYTET MARI CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

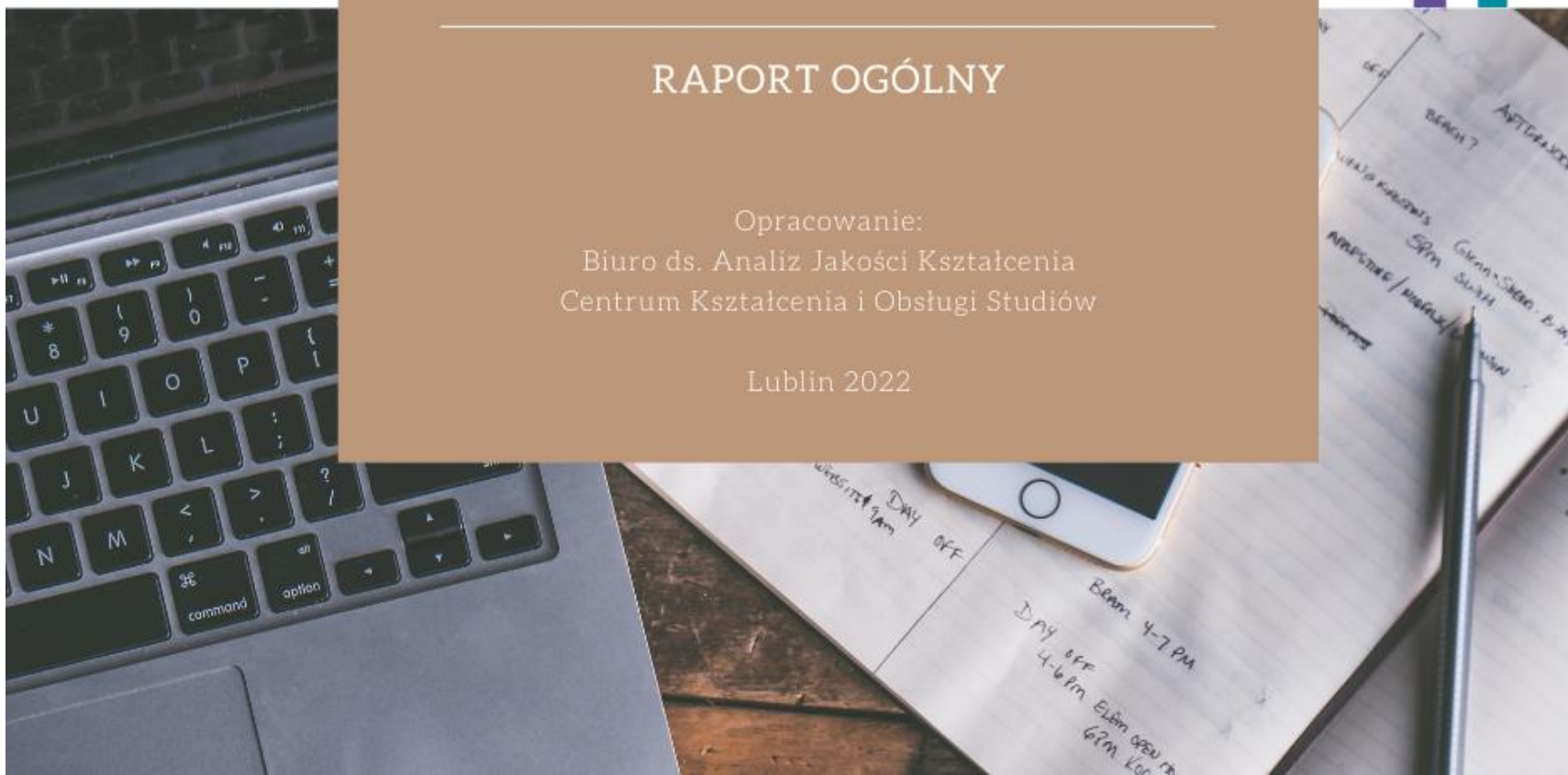
OGÓLNOUNIWERSYTECKIE BADANIE
JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
W SEMESTRZE ZIMOWYM 2021/22

ANALIZA POTRZEB SZKOLENIOWYCH NAUCZYCIELI AKADEMICKICH UMCS

RAPORT OGÓLNY

Opracowanie:
Biuro ds. Analiz Jakości Kształcenia
Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów

Lublin 2022

Wprowadzenie

W ramach kompleksowej analizy przebiegu procesu dydaktycznego oraz doświadczeń w pracy ze studentami w okresie pandemii Covid-19, **w terminie 9 lutego - 4 marca 2022 r.** przeprowadzone zostało badanie ankietowe adresowane do osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie.

Głównym celem przeprowadzenia ankiety było poznanie opinii, dotyczących sytuacji, z którymi spotykano się w realizacji procesu dydaktycznego w warunkach pandemii, poznanie ewentualnych sytuacji trudnych, które mogły pojawiać się w pracy osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, a także poznanie odpowiedzi na pytania - jakimi formami i jaką tematyką form podnoszenia kompetencji dydaktycznych byliby zainteresowani.

Interesujące było również poznanie doświadczeń z semestru zimowego 2021/2022.

Wprowadzenie

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 80/2021 Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 3 września 2021 r. w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 w warunkach epidemii oraz Zarządzeniem Nr 104/2021 Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w zakresie organizacji kształcenia na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. zajęcia odbywały się w formie stacjonarnej, hybrydowej lub z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dlatego treść pytań, zawartych w kwestionariuszu została dostosowana do zmiennej sytuacji epidemicznej, wpływającej na stosowanie różnych form kształcenia.

Opis realizacji badania

Badanie zostało zrealizowane w formie anonimowej ankiety, drogą elektroniczną z wykorzystaniem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów, przez Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów.

Wszystkie osoby, które prowadziły zajęcia dydaktyczne w semestrze zimowym 2021/2022 zaproszone do udziału w badaniu, otrzymacie informacje o dostępie do kwestionariusza ankiety na służbowe adresy poczty elektronicznej.

Opis realizacji badania

Dodatkowo, na stronie internetowej oraz w serwisach społecznościowych Uniwersytetu pojawiły się ogłoszenia informujące o realizacji ankiety.

Kwestionariusz ankiety składał się z **19** pytań, z których **18** miało charakter zamknięty, a jedno miało formę otwartą.

Ankieta była dostępna dla respondentów zarówno w polskiej, jak i angielskiej wersji językowej. Odpowiedzi udzielano anonimowo.

Analiza uzyskanych wyników

DANE ILOŚCIOWE I JAKOŚCIOWE

Zebrany w procesie badawczym materiał został poddany szczegółowej analizie.

Dane ilościowe

Dane o charakterze ilościowym zostały zaprezentowane w formie diagramów oraz tabel. W przypadku rozbudowanych tabel, dla zwiększenia czytelności, zostały zastosowane następujące oznaczenia: N – liczba respondentów, którzy wybrali daną odpowiedź oraz % - procentowy stosunek liczby respondentów, którzy wybrali daną odpowiedź do liczby wszystkich badanych, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie.

Udzielenie odpowiedzi na poszczególne pytania było dobrowolne, dlatego liczba N w przypadku niektórych pytań różni się od liczby wszystkich respondentów badania.

Dane jakościowe

Dane o charakterze jakościowym zostały skategoryzowane i przedstawione w ujęciu ogólnym. W *Aneksie* do niniejszego raportu zostały zawarte wszystkie odpowiedzi na pytania otwarte w podziale na Wydziały.

Zawartość raportu

Struktura raportu z realizacji badania została opracowana z uwzględnieniem podziału na Wydziały i jednostki ogólnouniwersyteckie. Raport ogólny zawiera prezentację danych uzyskanych w toku procesu badawczego w ujęciu ogólnym, dla całego Uniwersytetu, a poszczególne aneksy zawierają dane dotyczące Wydziałów.

Niniejsza część, po wprowadzeniu i opisie realizacji badania, zawiera prezentację danych uzyskanych w toku procesu badawczego, dla wszystkich pytań zawartych w kwestionariuszu, w ujęciu ogólnym. Część druga, to aneks prezentujący dane dla poszczególnych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu, według kolejności pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Uzupełnieniem informacji zawartych w raporcie ogólnym oraz aneksie, są odpowiedzi na pytanie otwarte, pogrupowane wg poszczególnych Wydziałów/jednostek.

OPIS RESPONDENTÓW

Statystyki ankiety

Opis respondentów

1917

Osób uprawnionych do
wypełnienia ankiety

481

Wypełnionych ankiet

26,1%

Wyniosła zwrotność
ankiety

Opis respondentów

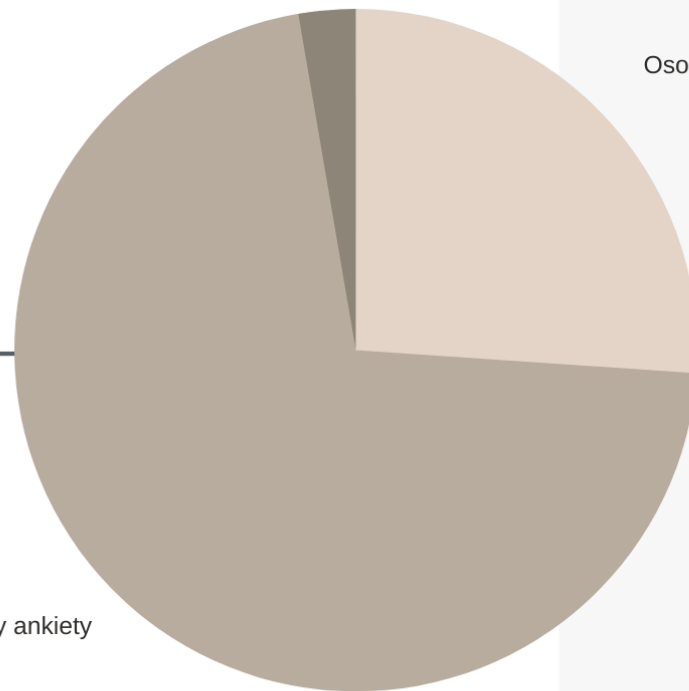
ZWROTNOŚĆ ANKIETY

Na diagramie przedstawiono poziom zwrotności kwestionariuszy ankiety w ujęciu ogólnym.

Osoby, które nie uzupełniły ankiety
71.2%

Osoby, które odmówiły wypełnienia ankiety
2.7%

Osoby, które wypełniły ankietę
26.1%

Opis respondentów

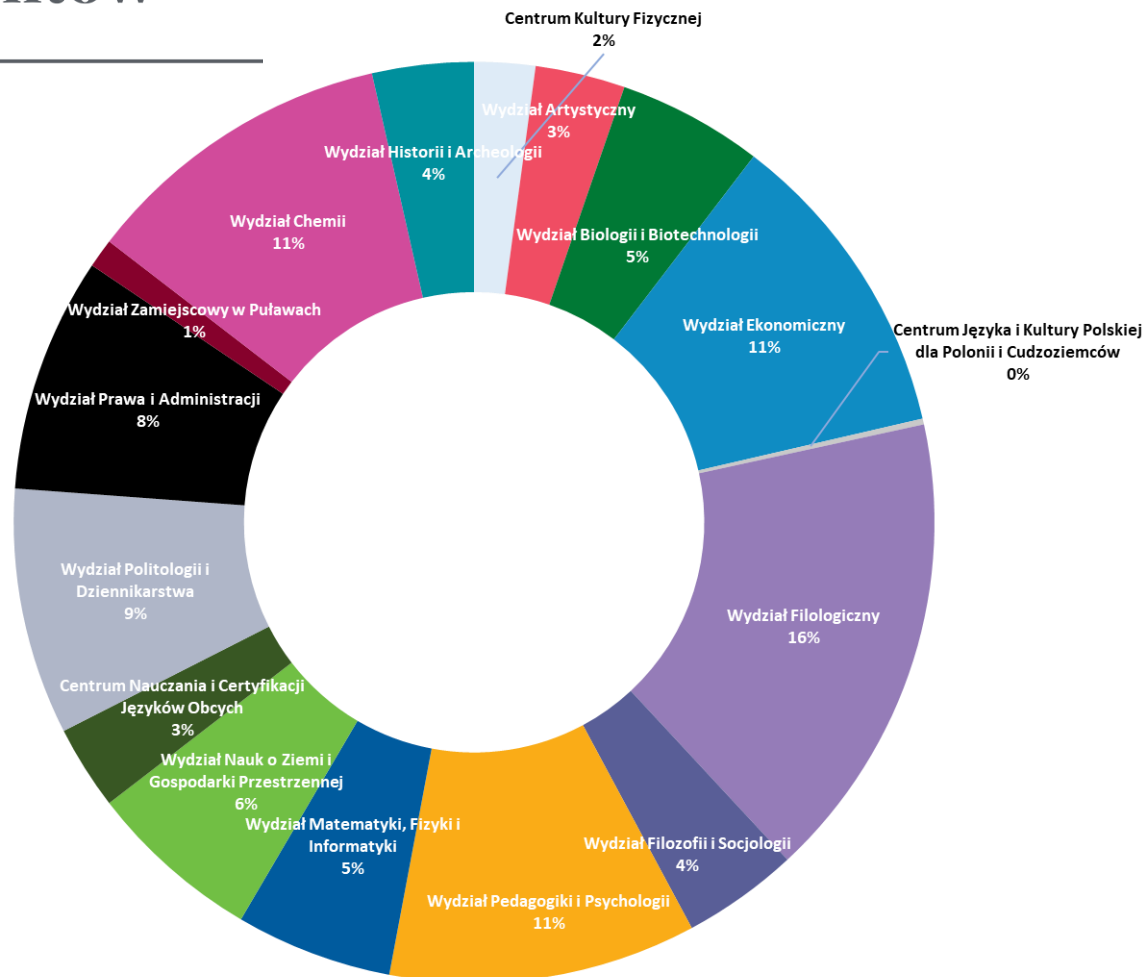
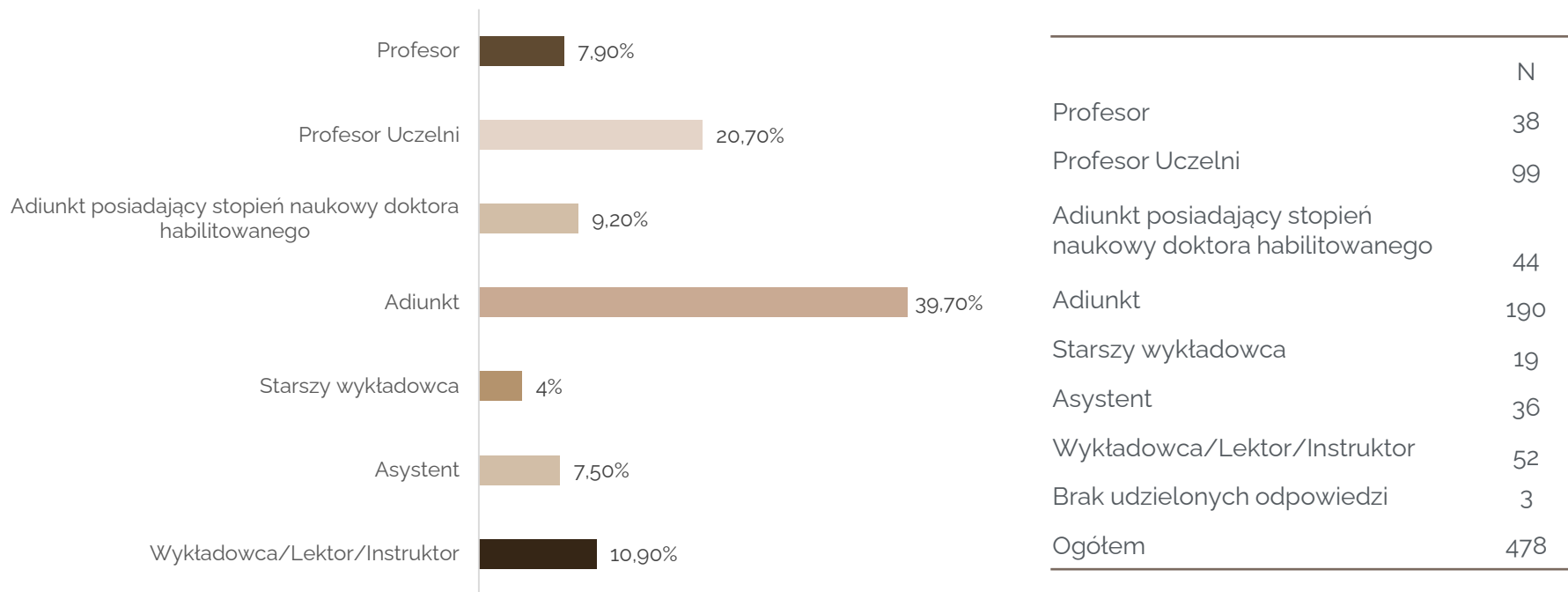

Diagram przedstawia **udział osób prowadzących zajęcia na poszczególnych Wydziałach w ogólnej liczbie respondentów ankiety**. Najwyższy odsetek respondentów stanowią osoby z Wydziału Filologicznego – **16%**, a także Wydziałów: Ekonomicznego, Chemii oraz Pedagogiki i Psychologii – **11%**.

Opis respondentów

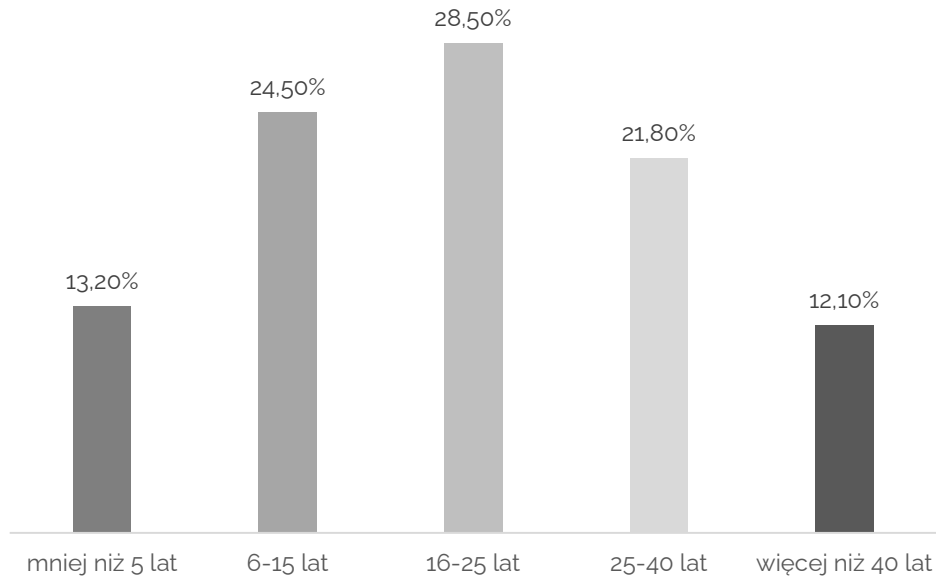
Poszczególne grupy respondentów – **według stanowiska zatrudnienia** – w ujęciu liczbowym oraz procentowym.

W strukturze respondentów dominującą grupą są **adiunkci (39,7%)** oraz **profesorowie uczelni (20,7%)**. Najniższy odsetek uczestników procesu stanowią osoby zatrudnione na stanowisku **starszego wykładowcy (4%)**. Nie wszyscy respondenci udzieli odpowiedzi na to pytanie, dlatego liczba N jest mniejsza od ogólnej liczby uczestników procesu.

Opis respondentów

Poszczególne grupy respondentów – **według długości stażu pracy jako nauczyciel akademicki** – w ujęciu liczbowym oraz procentowym.

	N
Mniej niż 5 lat	63
6-15 lat	117
16-25 lat	136
25-40 lat	104
Więcej niż 40 lat	58
Brak udzielonych odpowiedzi	3
Ogółem	478

Wśród osób, które wypełniły ankietę, najliczniejszą grupę stanowią osoby, które **pracują jako nauczyciel akademicki 16-25 lat (28,5%) oraz 6-15 lat (24,5%)**. Nie wszyscy respondenci udzieli odpowiedzi na to pytanie, dlatego liczba *N* jest mniejsza od ogólnej liczby uczestników procesu.

Analiza danych ilościowych

CZĘŚĆ PIERWSZA RAPORTU

Niniejsza część raportu zawiera prezentację danych ilościowych, zgodnie ze strukturą i kolejnością pytań kwestionariusza.

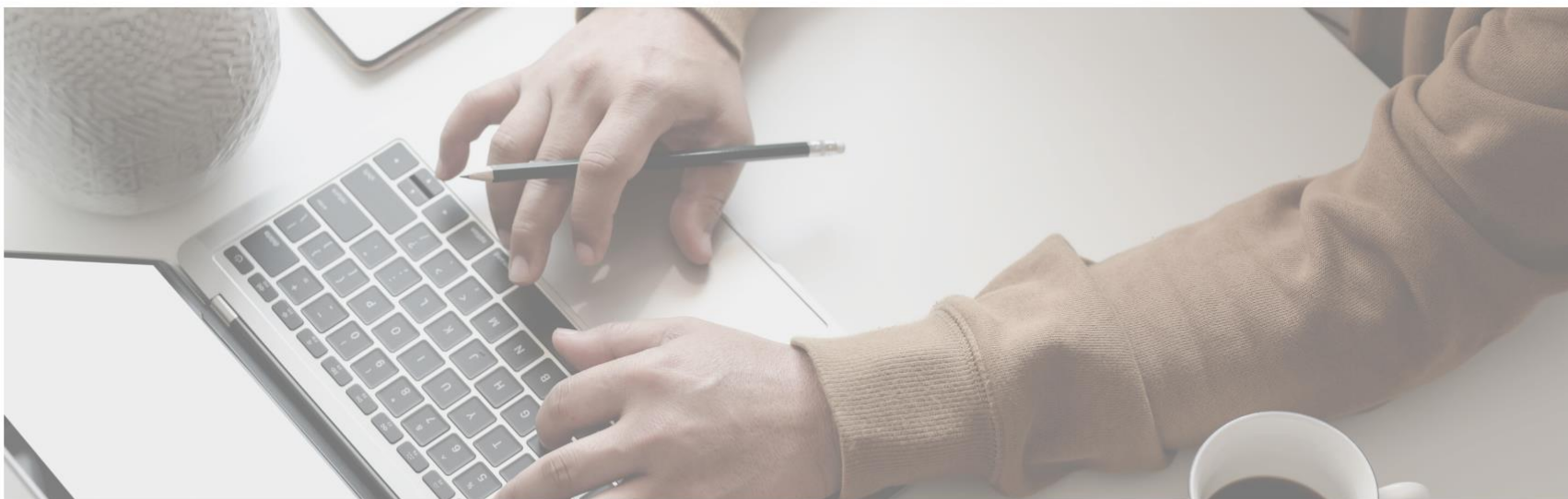
STUDENCI W PANDEMII

Część I kwestionariusza ankiety

Satysfakcja z pracy dydaktycznej

Czy w obecnej sytuacji odczuwa Pani/Pan satysfakcję z pracy dydaktycznej?

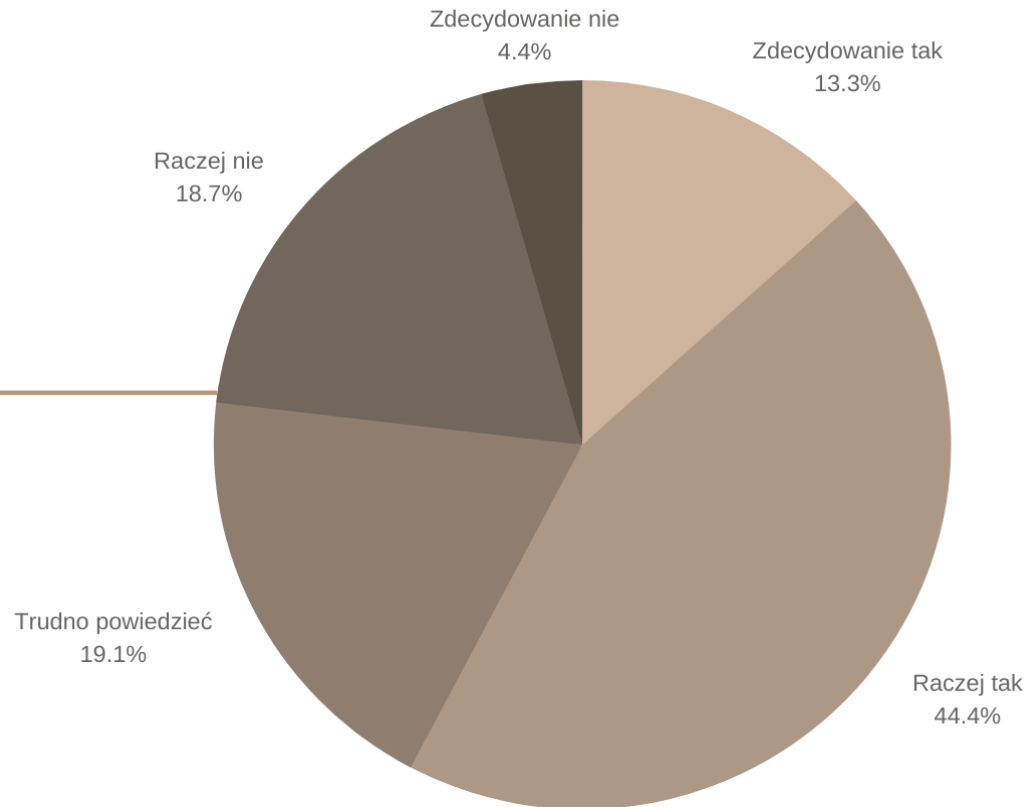

Satysfakcja z pracy dydaktycznej

57,7% RESPONDENTÓW UDZIELIŁO ODPOWIEDZI POZYTYWNEJ

Odpowiedzi **raczej tak** stanowiły najwyższy odsetek wskazań (**44,4%**) i wraz z odpowiedziami **zdecydowanie tak** (**13,3%**) stanowią blisko 58% odpowiedzi pozytywnych.

Niecałe 20% respondentów wybrało odpowiedź **trudno powiedzieć** (**19,1%**) lub **raczej nie** (**18,7%**)

Satysfakcja z pracy dydaktycznej

Czy w obecnej sytuacji odczuwa Pani/Pan satysfakcję z pracy dydaktycznej?

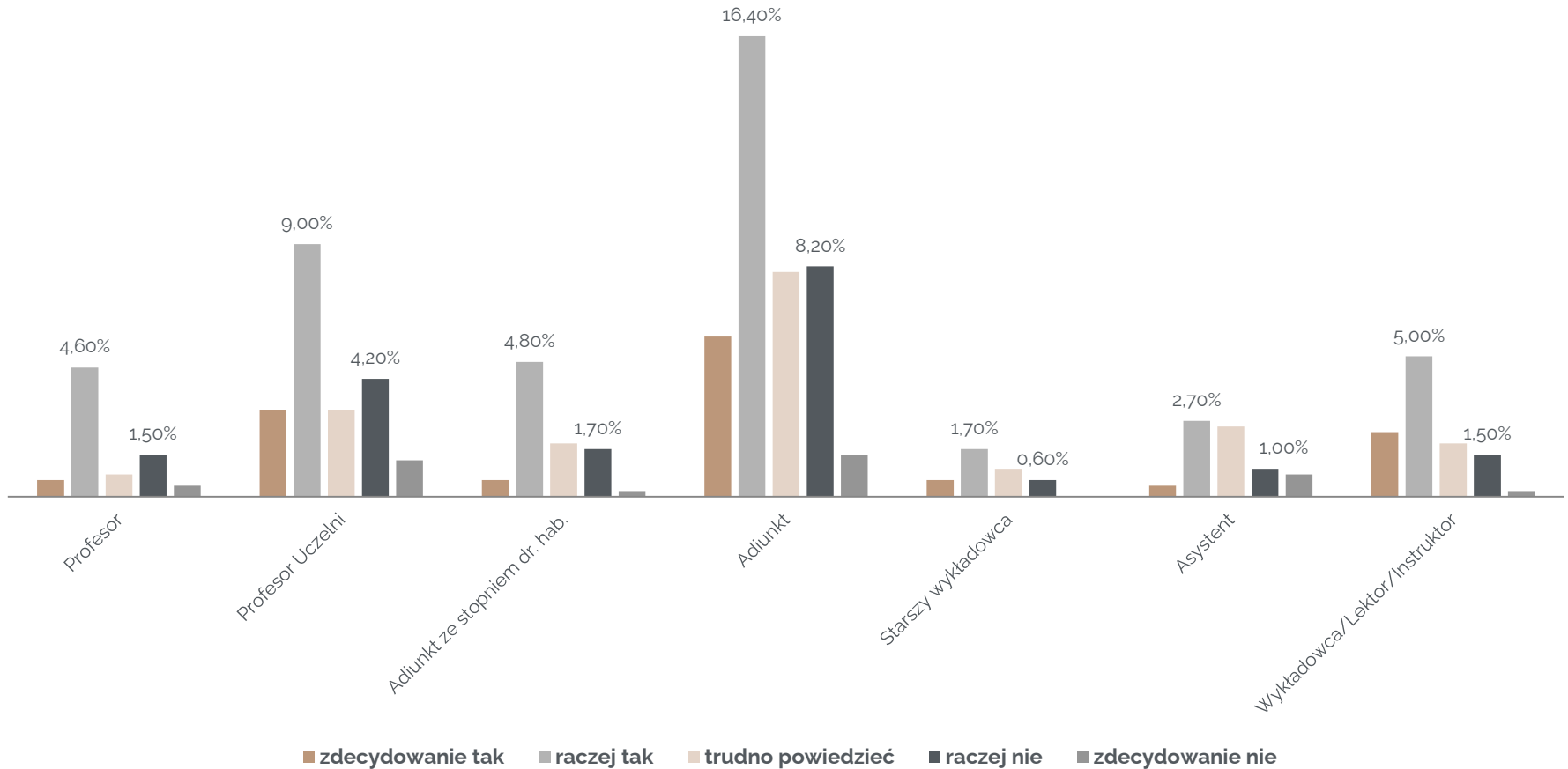
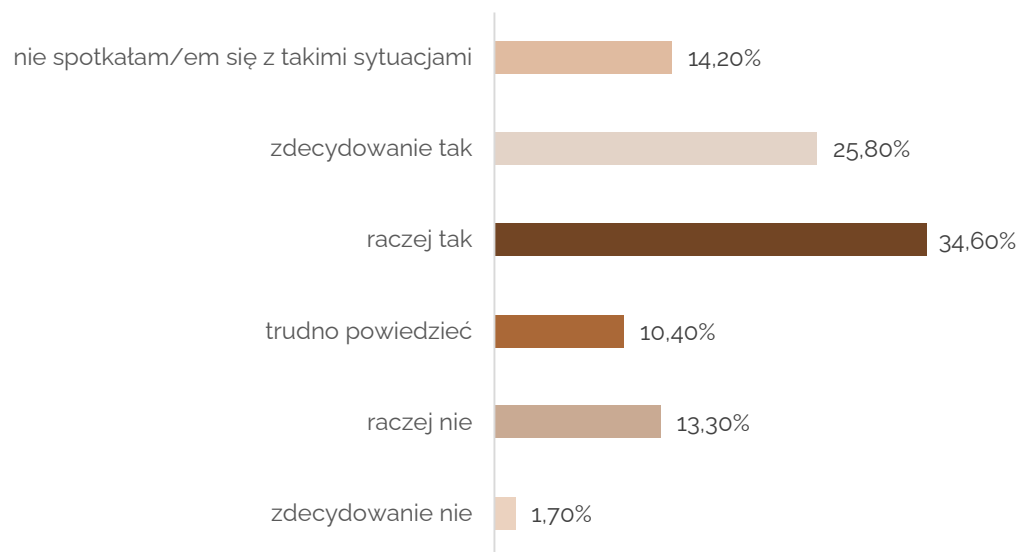

Diagram przedstawia rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie na temat odczuwania satysfakcji z pracy dydaktycznej, w obecnej sytuacji, **w zależności od stanowiska zatrudnienia uczestników ankiety.**

Problemy w pracy ze studentami

Czy zdaniem Pani/Pana, w stosunku do okresu sprzed pandemii, zwiększyły się problemy w pracy ze studentami?

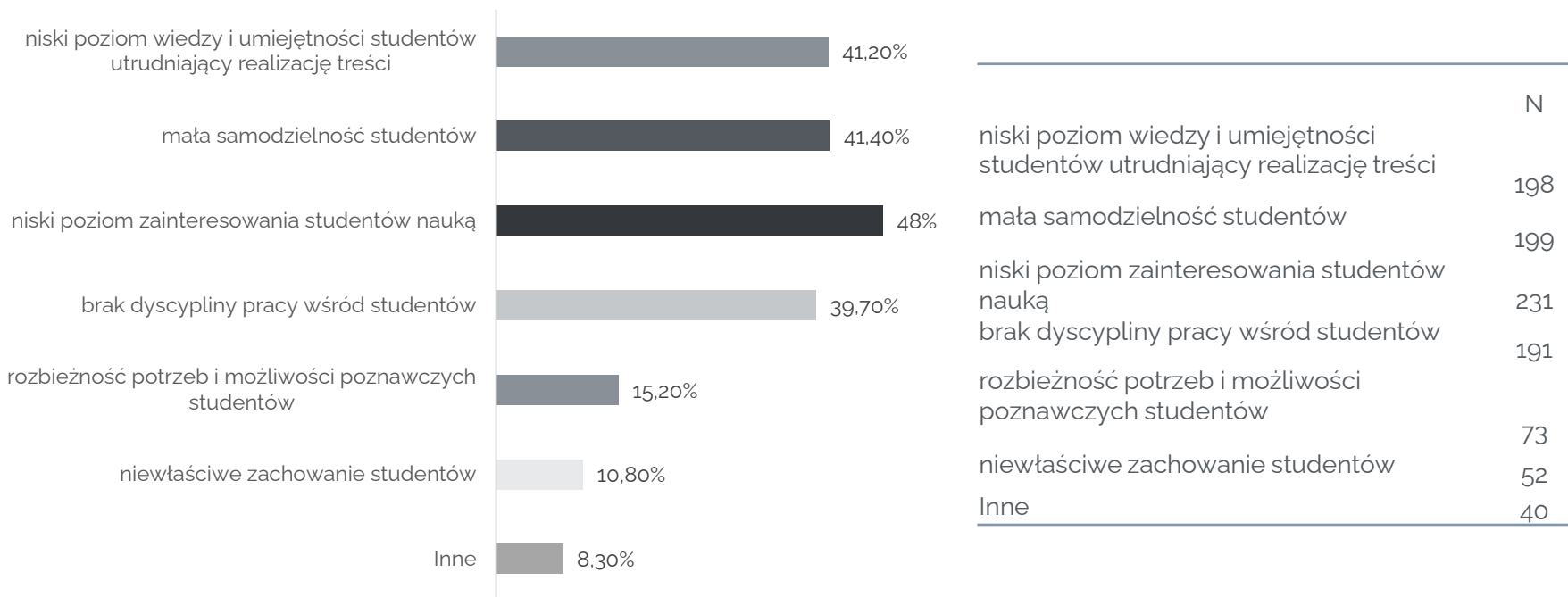

	N
Nie spotkałam/em się z takimi sytuacjami	68
Zdecydowanie tak	124
Raczej tak	166
Trudno powiedzieć	50
Raczej nie	64
Zdecydowanie nie	8
Brak udzielonych odpowiedzi	1
Ogółem	480

Zdecydowana większość respondentów (ok.60%) w okresie pandemii zauważyła zwiększenie się problemów w pracy ze studentami. 25,8% respondentów udzieliło odpowiedzi *zdecydowanie tak*, a 34,6% osób wybrało odpowiedź *raczej tak*. Natomiast 15% uczestników procesu badawczego uważa, że w porównaniu do okresu sprzed pandemii problemy w pracy ze studentami nie zwiększyły się.

Jaki rodzaj problemów pojawia się obecnie najczęściej:

Diagram prezentuje rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie, a tabela wartości liczbowe. Respondenci mogli wybierać dowolną liczbę odpowiedzi, dlatego wartości procentowe przekraczają 100%.

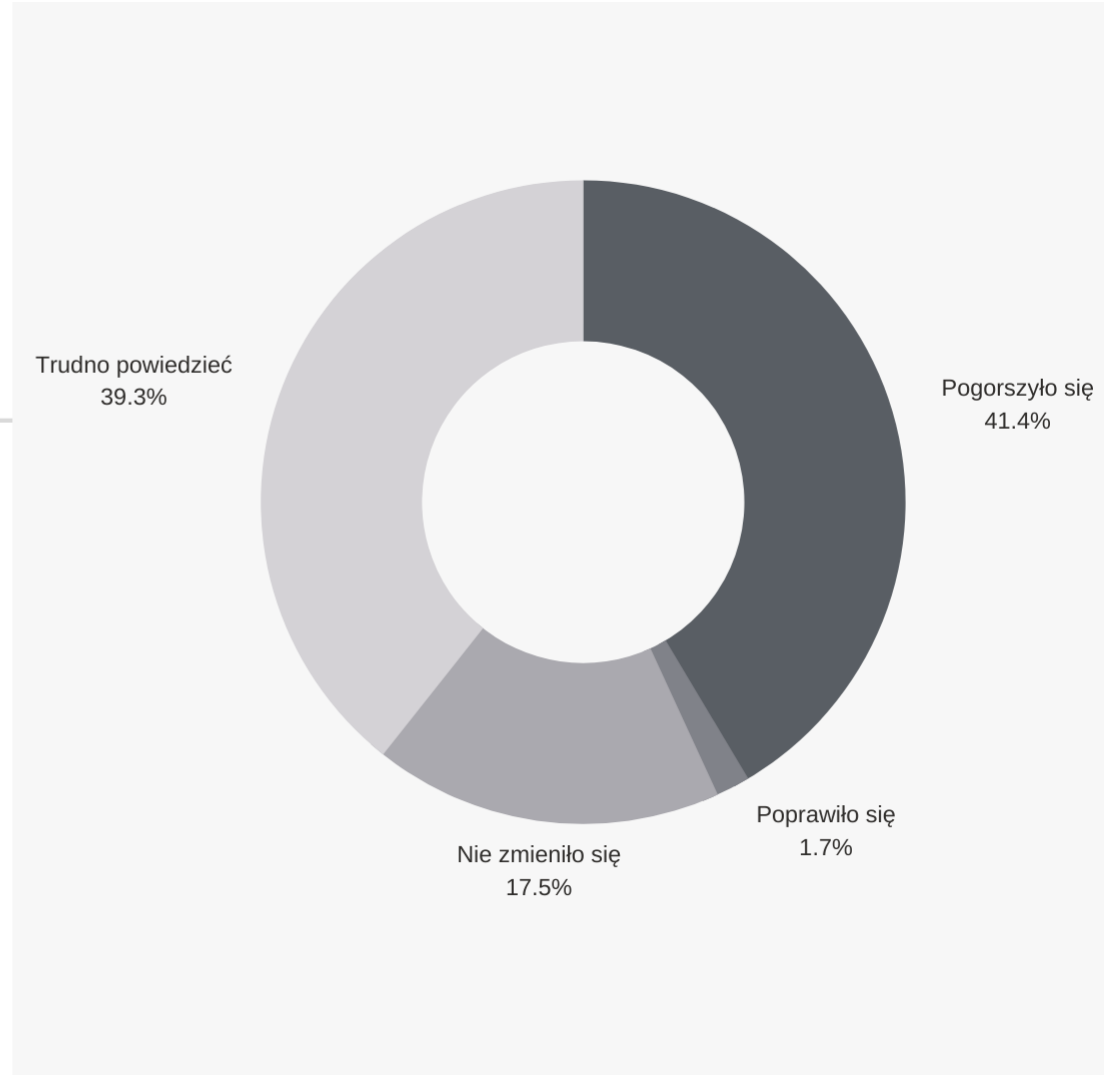

Wśród najczęściej pojawiających się problemów, uczestnicy ankiety, najczęściej wskazywali **niski poziom zainteresowania studentów nauką (48%)** oraz **małą samodzielność studentów (41,4%)**. Równie często wybrana została odpowiedź **niski poziom wiedzy i umiejętności studentów utrudniający realizację treści (41,2%)** oraz **brak dyscypliny pracy wśród studentów (39,7%)**.

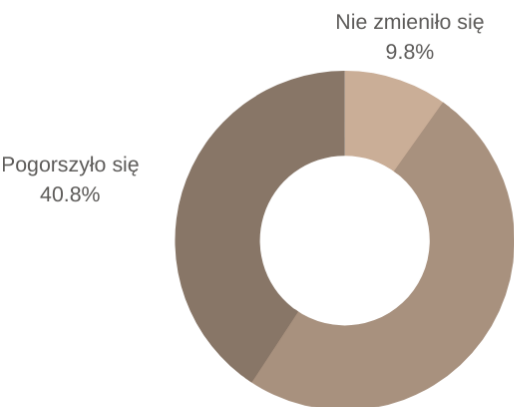

Czy wg Pana/i funkcjonowanie psychiczne studentów na zajęciach w trakcie pandemii zmieniło się?

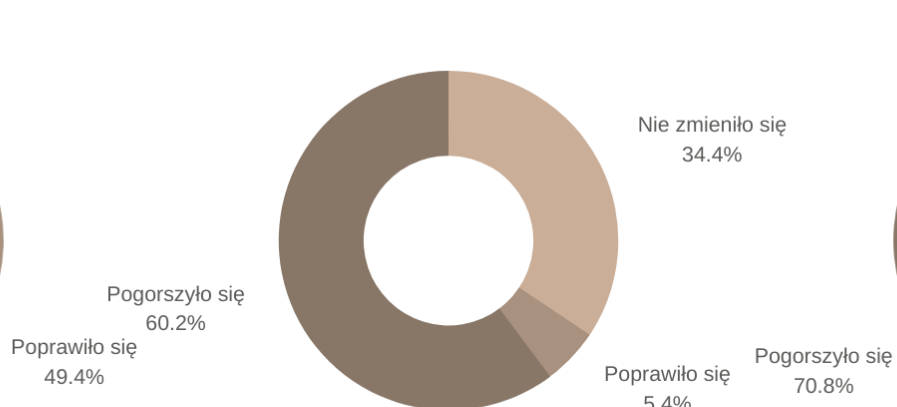
- ZDANIEM **41,4%** UCZESTNIKÓW ANKIETY FUNKCJONOWANIE PSYCHICZNE STUDENTÓW NA ZAJĘCIACH W TRAKCIE PANDEMII **POGORSZYŁO SIĘ**.
- PRAWIE TYLE SAMO OSÓB (**39,3%**) WYBRAŁO ODPOWIEDŹ **TRUDNO POWIEDZIEĆ**.
- WEDŁUG **17,5%** RESPONDENTÓW **NIE ZMIENIŁO SIĘ**.
- **1,7%** OSÓB WYBRAŁO ODPOWIEDŹ **POPRAWIŁO SIĘ**.

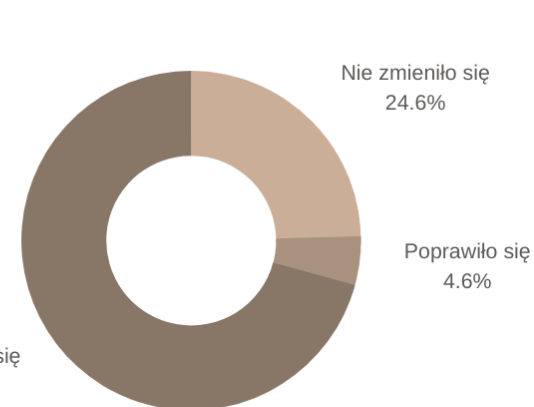
Proszę zaznaczyć Pani/a ocenę poniższych aspektów funkcjonowania studentów w trakcie pandemii:

Frekwencja na zajęciach

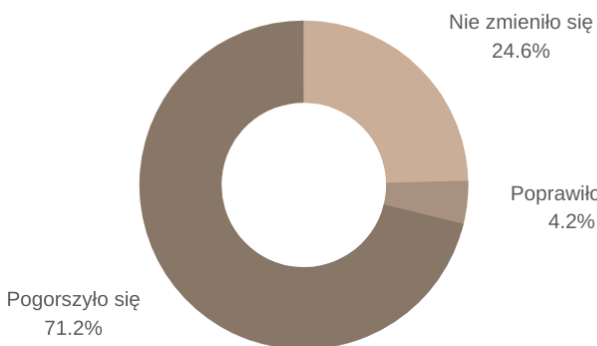

Przygotowanie do zajęć

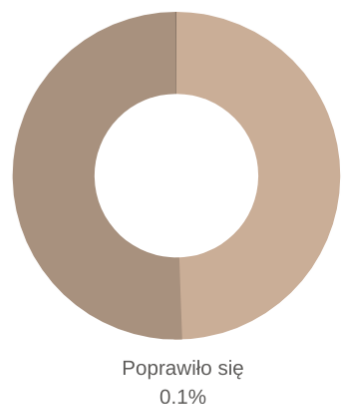

Aktywność na zajęciach

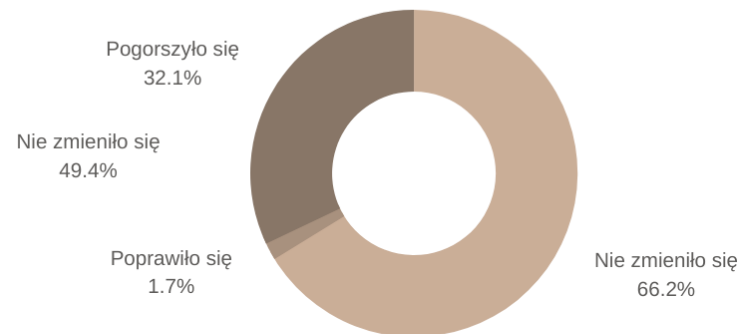
Proszę zaznaczyć Pani/a ocenę poniższych aspektów funkcjonowania studentów w trakcie pandemii:

Interakcje między studentami na zajęciach

Problemy z uczeniem się

Plagiat w pracach studentów

Proszę zaznaczyć Pani/a ocenę częstotliwości występowania poniższych zachowań studentów w trakcie pandemii:

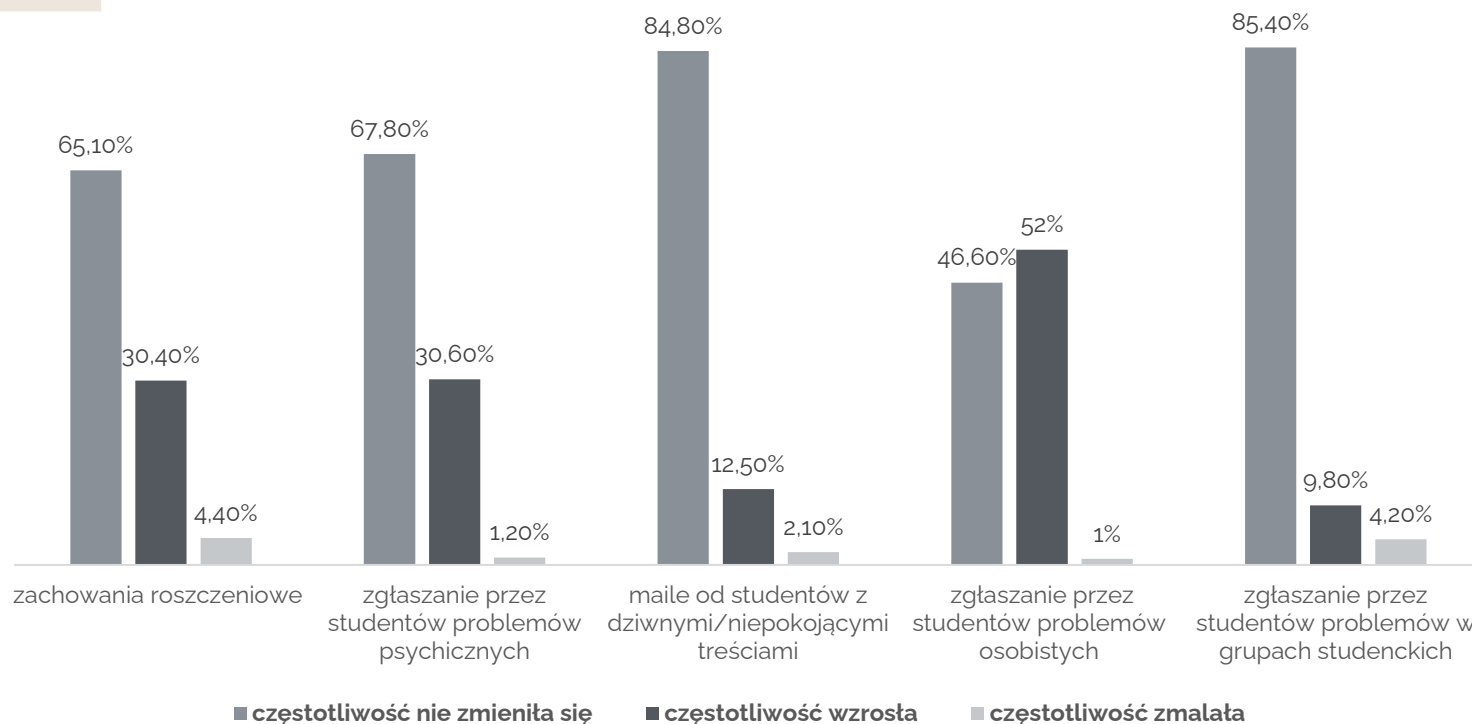

Diagram przedstawia procentowy rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie o częstotliwość występowania wybranych zachowań studentów w trakcie pandemii.

Proszę zaznaczyć Pani/a ocenę częstotliwości występowania poniższych zachowań studentów w trakcie pandemii:

- **Zachowania roszczeniowe: 65,1% respondentów nie zauważyło zmiany**, 30,4% osób zauważyło wzrost częstotliwości, a według 4,4% ilość zachowań roszczeniowych studentów w czasie pandemii zmniejszyła się.
- **Zgłaszanie przez studentów problemów psychicznych:** w opinii większości uczestników ankiety (**67,8%**) **liczba takich zachowań nie zmieniła się** w porównaniu do okresu sprzed pandemii. Jednak 30,6% osób zauważyło wzrost liczby zgłoszeń problemów psychicznych przez studentów. 1,2% respondentów wskazało odpowiedź – częstotliwość zmalała.
- **Maile od studentów z dziwnymi/niepokojącymi treściami:** zdaniem 12,5% osób biorących udział w badaniu ilość takich maili wzrosła w okresie pandemii. Zdaniem **84,8%** osób **nie zmieniła się**, a zdaniem 2,1% zmalała.
- **Zgłaszanie przez studentów problemów osobistych:** w opinii **52%** uczestników procesu badawczego, w okresie pandemii, **pojawiło się częściej** niż w przeszłości. 46,6% respondentów wskazało odpowiedź częstotliwość nie zmieniła się. Według 1% osób częstotliwość zmalała.
- **Zgłaszanie przez studentów problemów w grupach studenckich:** wzrost częstotliwości w okresie pandemii zauważyło 9,8% nauczycieli akademickich udzielających odpowiedzi w tym pytaniu. Zdecydowana większość (**85,4%**) **nie zauważyła zmiany** w tym zakresie, natomiast 4,2% spotkało się ze zmniejszoną częstotliwością.

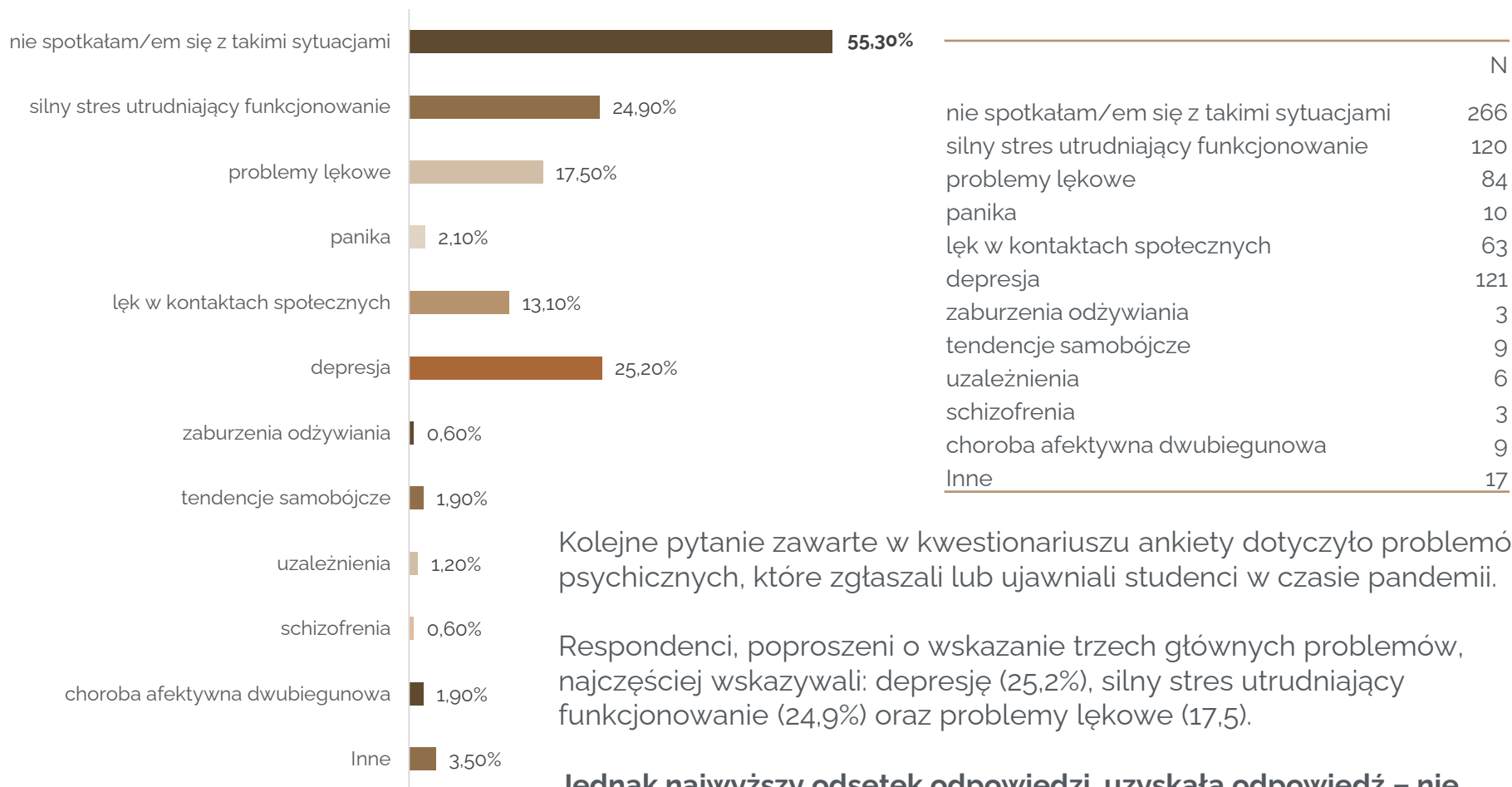

Trzy główne problemy psychiczne

KTÓRE ZGŁASZALI LUB UJAWNIALI STUDENCI W CZASIE PANDEMII

Trzy główne problemy psychiczne, które zgłaszali lub ujawniali studenci w czasie pandemii

Kolejne pytanie zawarte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło problemów psychicznych, które zgłaszali lub ujawniali studenci w czasie pandemii.

Respondenci, poproszeni o wskazanie trzech głównych problemów, najczęściej wskazywali: depresję (25,2%), silny stres utrudniający funkcjonowanie (24,9%) oraz problemy lękowe (17,5).

Jednak najwyższy odsetek odpowiedzi, uzyskała odpowiedź – nie spotkałam/em się z takimi sytuacjami, którą wybrało 55,3% osób.

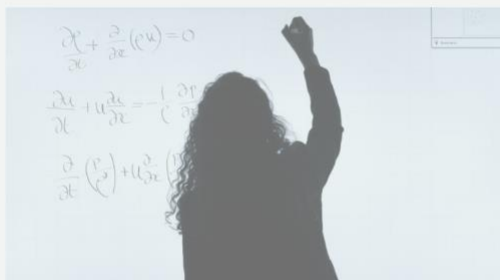

*Trzy główne problemy w grupach studenckich (zajęciowych),
które zgłaszali lub ujawniali studenci w czasie pandemii*

24,1%

Obojętność studentów na
siebie nawzajem

19,1%

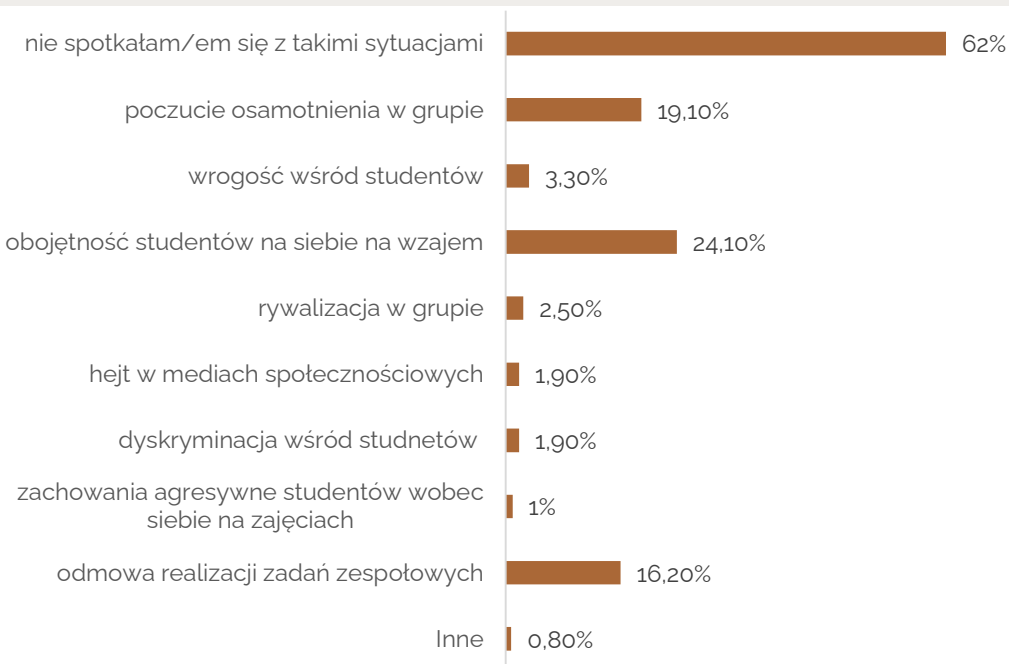
Poczucie osamotnienia w
grupie

16,2%

Odmowa realizacji zadań
zespołowych

Trzy główne problemy w grupach studenckich (zajęciowych), które zgłaszali lub ujawniali studenci w czasie pandemii

	N
nie spotkałam/em się z takimi sytuacjami	298
poczucie osamotnienia w grupie	92
wrogość wśród studentów	16
obojętność studentów na siebie na wzajem	116
rywalizacja w grupie	116
hejt w mediach społecznościowych	9
dyskryminacja wśród studentów	9
zachowania agresywne studentów wobec siebie na zajęciach	5
odmowa realizacji zadań zespołowych	78
Inne	4

Respondenci, poproszeni o wskazanie trzech głównych problemów, w grupach studenckich (zajęciowych), które zgłaszali lub ujawniali studenci w czasie pandemii, **najczęściej odpowiedzieli, że nie spotkali się z takimi sytuacjami (62%)**. Wśród wymienionych problemów, najczęściej zauważanymi przez uczestników badania były: obojętność studentów na siebie nawzajem (24,1%), poczucie osamotnienia w grupie (19,1%) oraz odmowa realizacji zadań zespołowych (16,2%).

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW

Część II kwestionariusza ankiety

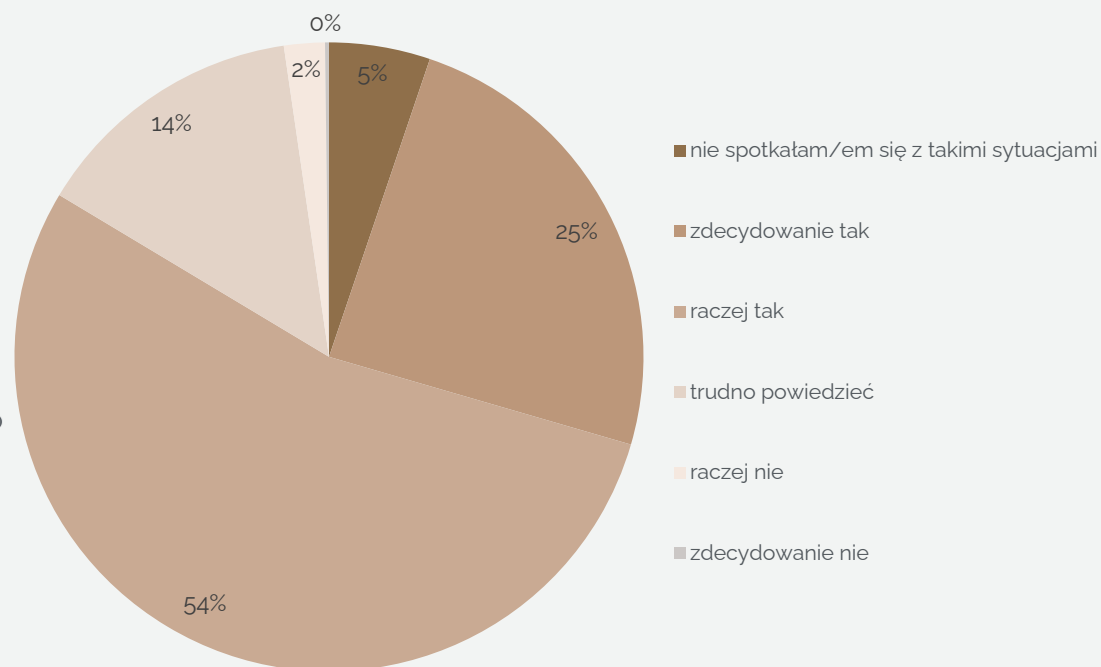
Czy umie sobie Pani/Pan radzić w sytuacji, gdy student ma problemy z realizacją zadań?

Zdecydowana większość uczestników ankiety odpowiedziała pozytywnie - **54,1% osób** wskazało odpowiedź **raczej tak**, a **24,3%** odpowiedź **zdecydowanie tak**.

5,2% respondentów **nie spotkało się z sytuacją**, kiedy student ma problemy z realizacją zadań.

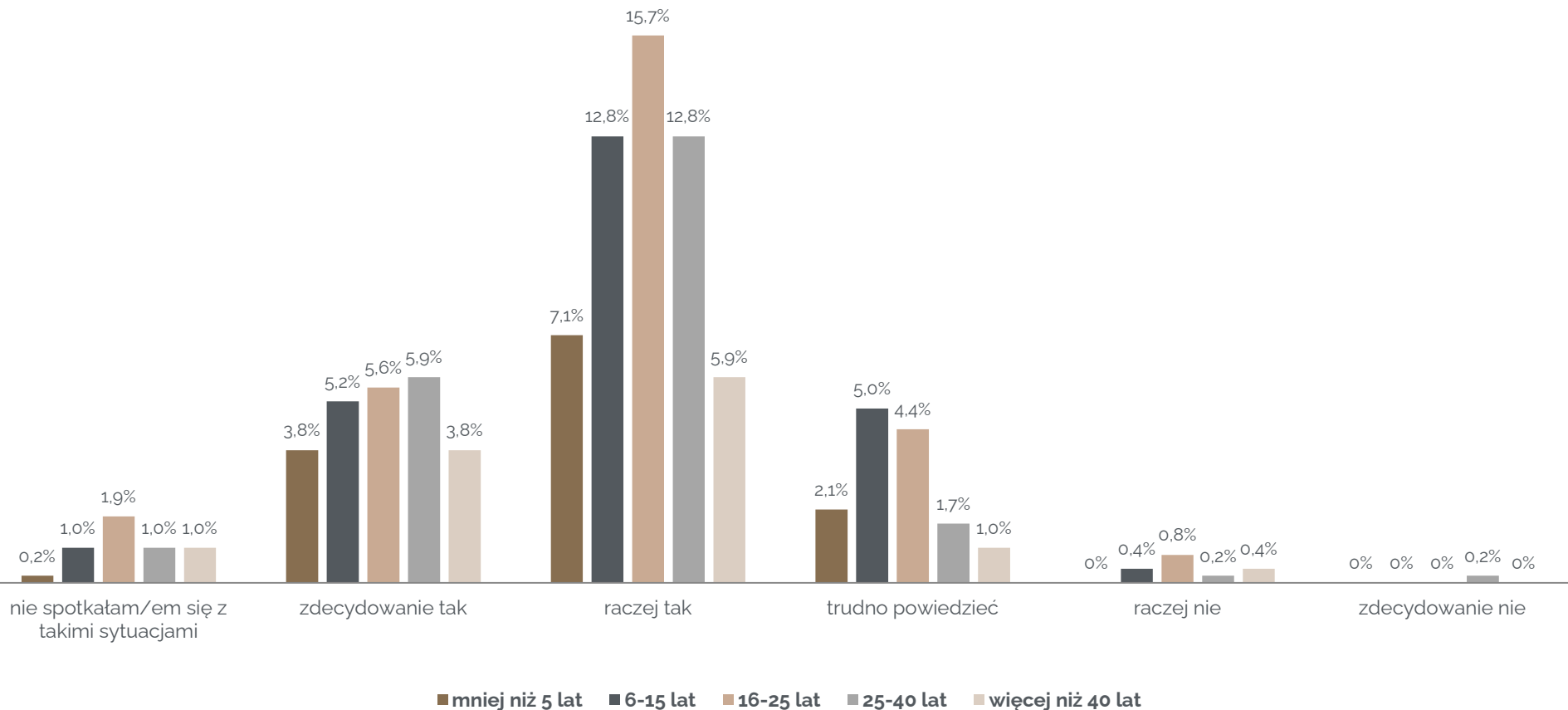
14,1% odpowiedzi to wskazania **trudno powiedzieć**.

Negatywnie na pytanie odpowiedziało **2,3%** osób.

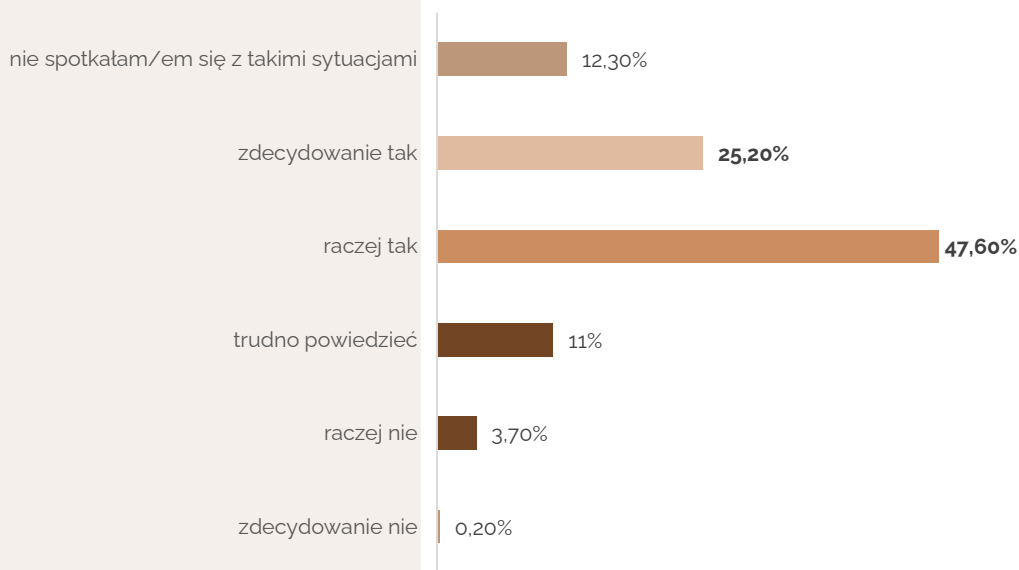

Czy umie sobie Pani/Pan radzić w sytuacji, gdy student ma problemy z realizacją zadań?

Diagram przedstawia procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o radzenie sobie z sytuacjami, kiedy studenci mają problemy z realizacją zadań – **w zależności od długości stażu pracy jako nauczyciel akademicki.**

Czy umie sobie Pani/Pan radzić w sytuacji, gdy student zachowuje się nieodpowiednio?

Odpowiedzi pozytywne: 72,8%

Zdecydowana większość uczestników ankiety odpowiedziała, że umie sobie radzić w sytuacji nieodpowiedniego zachowania studenta.

Odpowiedzi negatywne: 3,9%

Niecałe 4% respondentów nie umie sobie radzić w opisywanych sytuacjach.

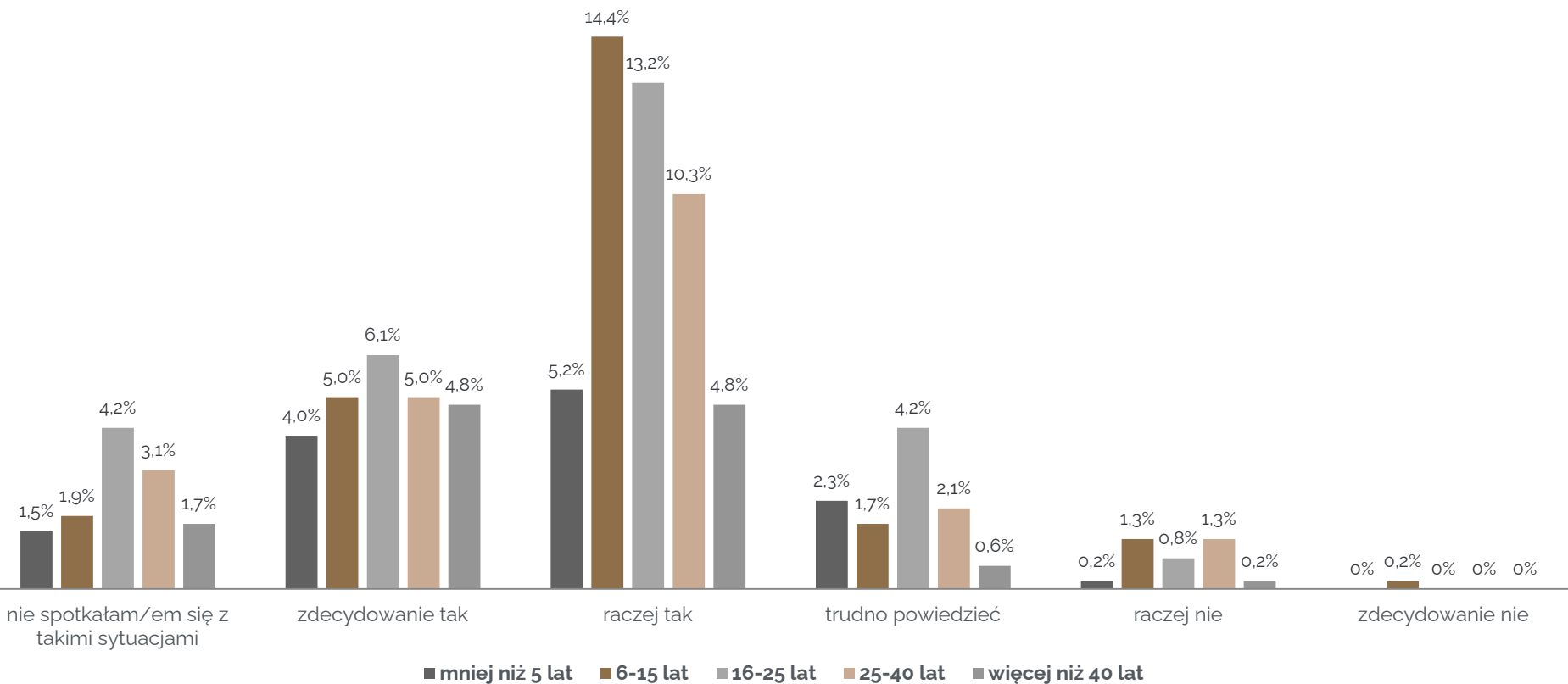
Odpowiedzi neutralne: 23,3%

Odpowiedź trudno powiedzieć wskazało 11% osób, natomiast 12,3% osób udzielających odpowiedzi na to pytanie, nie spotkało się z takimi sytuacjami.

Czy umie sobie Pani/Pan radzić w sytuacji, gdy student zachowuje się nieodpowiednio?

Diagram przedstawia procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o radzenie sobie z nieodpowiednim zachowaniem studenta – **w zależności od długości stażu pracy jako nauczyciel akademicki.**

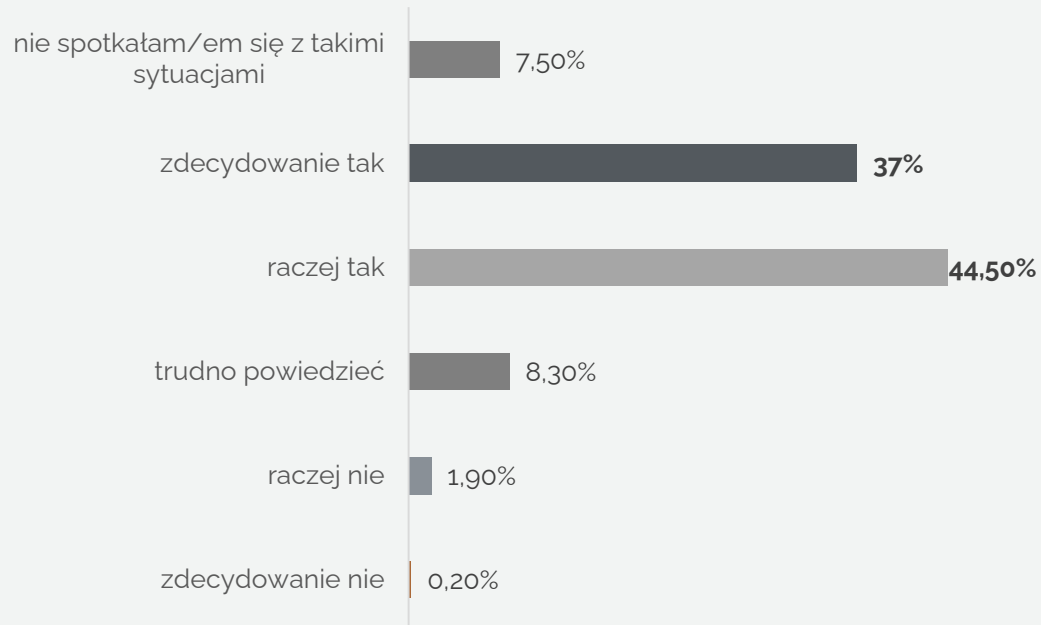

Czy radzi sobie Pani/Pan w sytuacji, gdy student wymaga indywidualnego podejścia dydaktycznego?

81,5% NAUCZYCIELI AKADEMICKICH, UDZIELAJĄCYCH ODPOWIEDZI W TYM PYTANIU, DEKLARUJE, ŻE RADZI SOBIE W SYTUACJI, W KTÓREJ STUDENT WYMAGA INDYWIDUALNEGO PODEJŚCIA DYDAKTYCZNEGO.

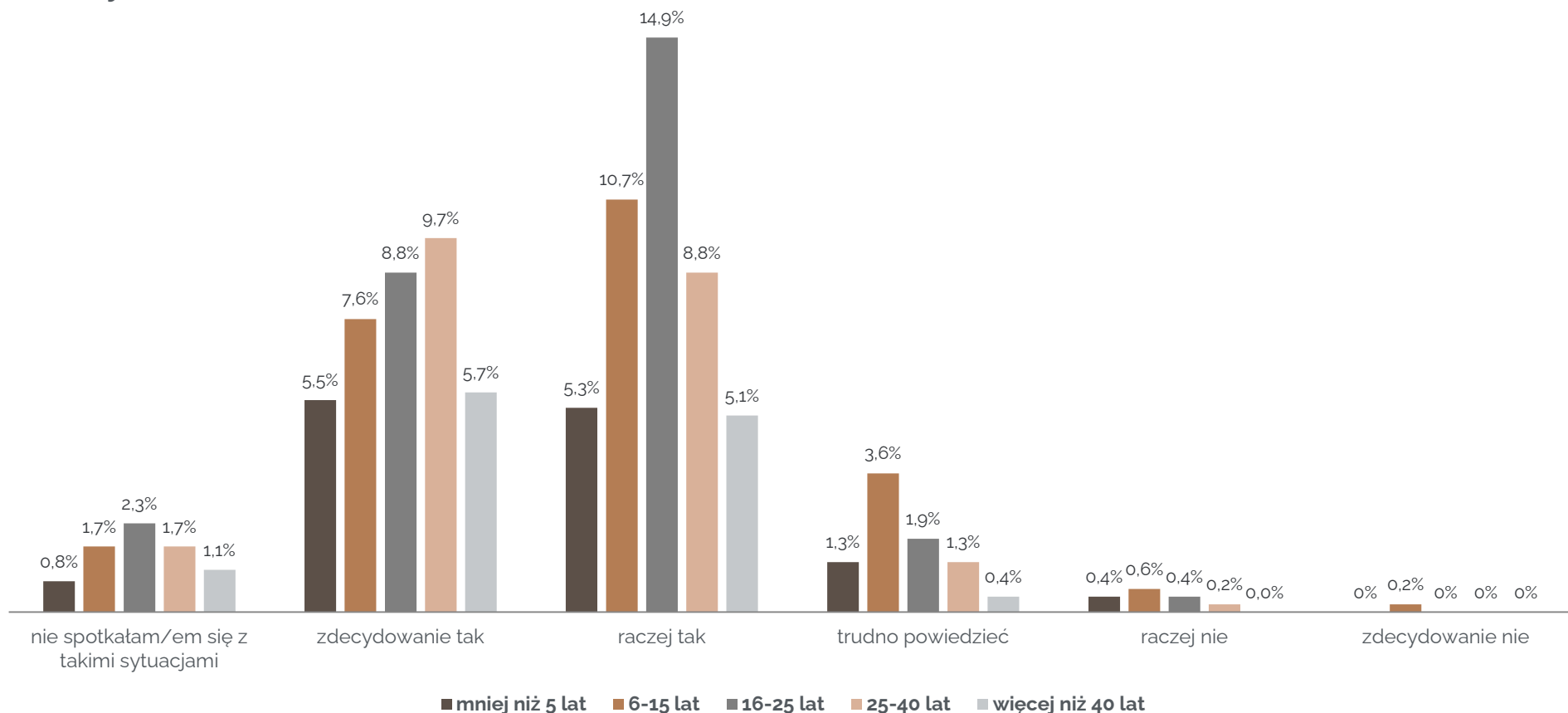
JEDYNI 2,1% OSÓB NIE PORADZIŁOBY SOBIE W TAKIEJ SYTUACJI.

8,3% RESPONDENTÓW WYBRAŁO ODPOWIEŹ TRUDNO POWIEDZIEĆ, A 7,5% NIE SPOTKAŁO SIĘ Z TAKIMI SYTUACJAMI W SWOJEJ DOTYCHCZASOWEJ PRACY DYDAKTYCZNEJ.

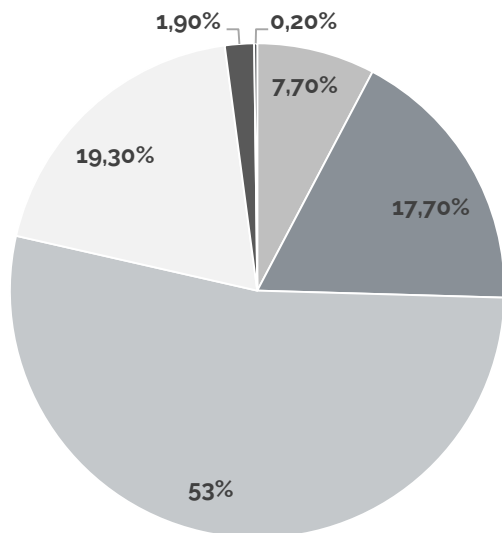

Czy radzi sobie Pani/Pan w sytuacji, gdy student wymaga indywidualnego podejścia dydaktycznego?

Diagram przedstawia procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o radzenie sobie z sytuacjami, kiedy student wymaga indywidualnego podejścia dydaktycznego – **w zależności od długości stażu pracy jako nauczyciel akademicki.**

Czy umie Pani/Pan pomóc studentom w sytuacjach dla nich trudnych?

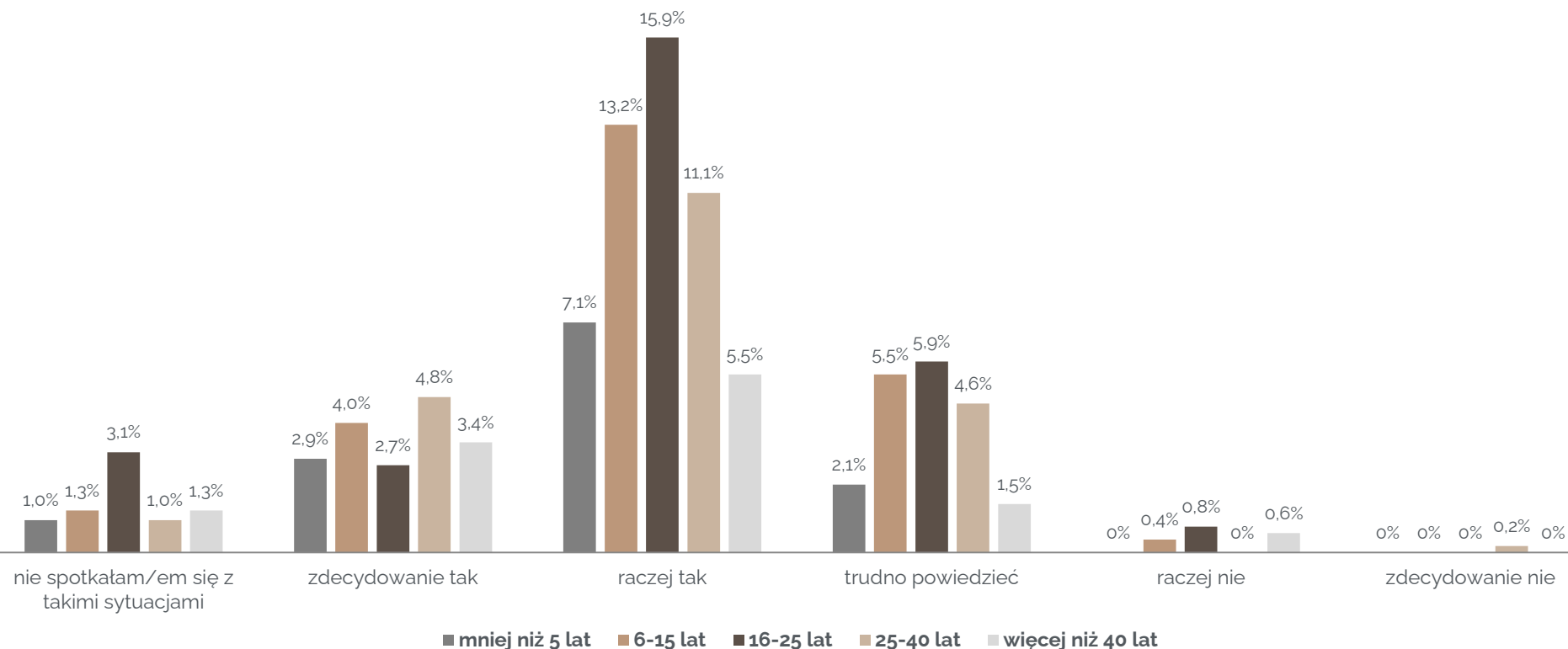
- nie spotkałam/em się z takimi sytuacjami
- zdecydowanie tak
- raczej tak
- trudno powiedzieć
- raczej nie
- zdecydowanie nie

	N
nie spotkałam/em się z takimi sytuacjami	37
zdecydowanie tak	85
raczej tak	255
trudno powiedzieć	93
raczej nie	9
zdecydowanie nie	1

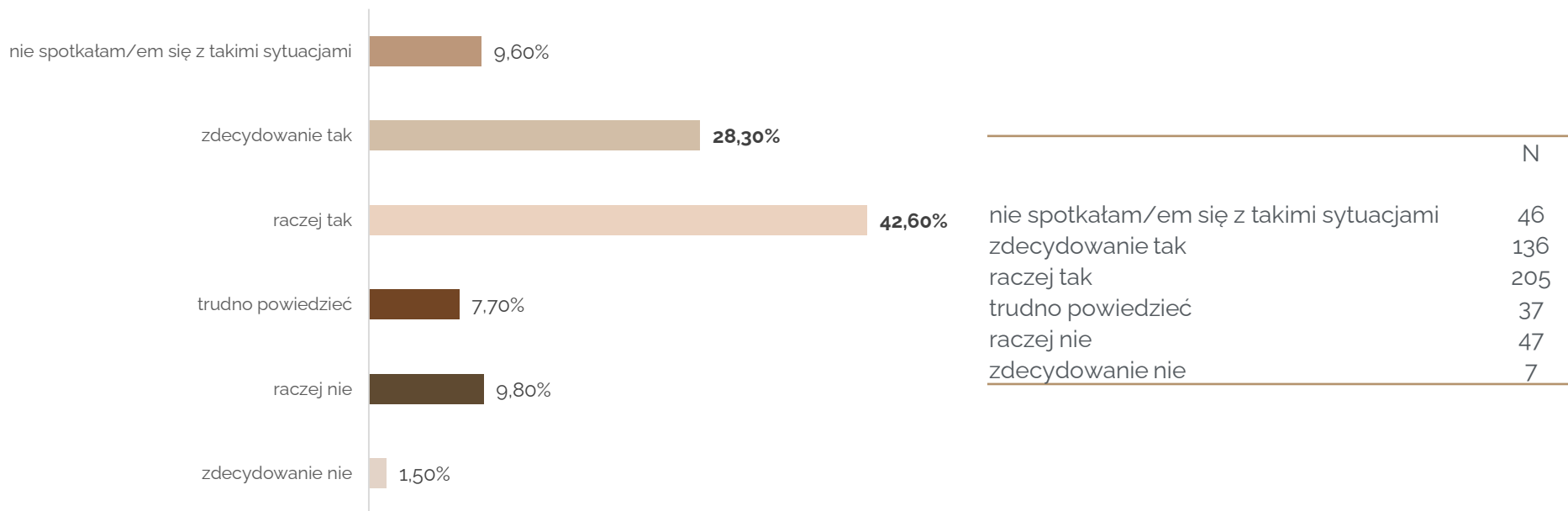
Zdecydowana większość uczestników ankiety odpowiedziała, że **umie pomóc studentom w sytuacjach dla nich trudnych** – **17,7% osób wybrało odpowiedź zdecydowanie tak, a 53% osób odpowiedź raczej tak**. Zaledwie 2,1% respondentów nie umie sobie radzić w opisywanych sytuacjach. Odpowiedź trudno powiedzieć wskazało 19,3% osób, natomiast 7,7% osób udzielających odpowiedzi na to pytanie, nie spotkało się z takimi sytuacjami.

Czy umie Pani/Pan pomóc studentom w sytuacjach dla nich trudnych?

Diagram przedstawia procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o umiejętność wsparcia studentów, w sytuacjach dla nich trudnych – **w zależności od długości stażu pracy jako nauczyciel akademicki.**

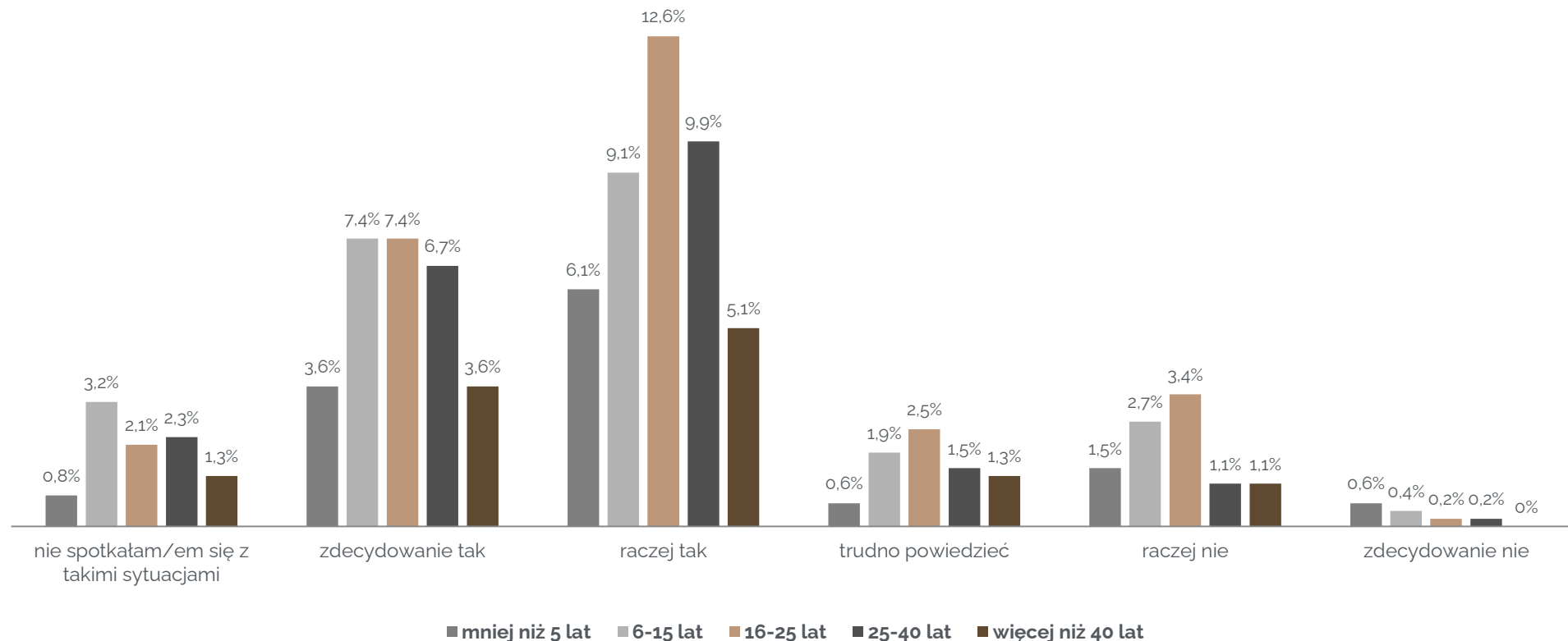
Czy wie Pani/Pan gdzie skierować studenta w różnych sytuacjach kryzysowych?

70,9% nauczycieli akademickich, udzielających odpowiedzi w ankiecie, **deklaruje, że wie gdzie skierować studenta w różnych sytuacjach kryzysowych**. Około 11% osób nie wiedziałyby jak poradzić sobie w takiej sytuacji. 7,7% respondentów wybrało odpowiedź trudno powiedzieć, a 9,6% nie spotkało się z takimi sytuacjami w swojej dotychczasowej pracy dydaktycznej.

Czy wie Pani/Pan gdzie skierować studenta w różnych sytuacjach kryzysowych?

Diagram przedstawia procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o wiedzę, gdzie skierować studenta, który znajdzie się w sytuacji kryzysowej – **w zależności od długości stażu pracy jako nauczyciel akademicki.**

POTRZEBY SZKOLENIOWE

Część III kwestionariusza ankiety

ZAINTERESOWANIE SZKOLENIAMI

Czy jest Pan/i zainteresowany/a rozwijaniem swoich kompetencji dydaktycznych poprzez uczestnictwo w działaniach szkoleniowych oferowanych przez UMCS?

81,7% ODPOWIEDZI POZYTYWNYCH

Zdecydowana większość respondentów deklaruje chęć rozwijania swoich kompetencji dydaktycznych. 48% uczestników badania wybrało odpowiedź zdecydowanie tak, a 33,7% raczej tak.

Czy jest Pani/Pan zainteresowany/a rozwijaniem swoich kompetencji dydaktycznych poprzez uczestnictwo w działaniach szkoleniowych oferowanych przez UMCS?

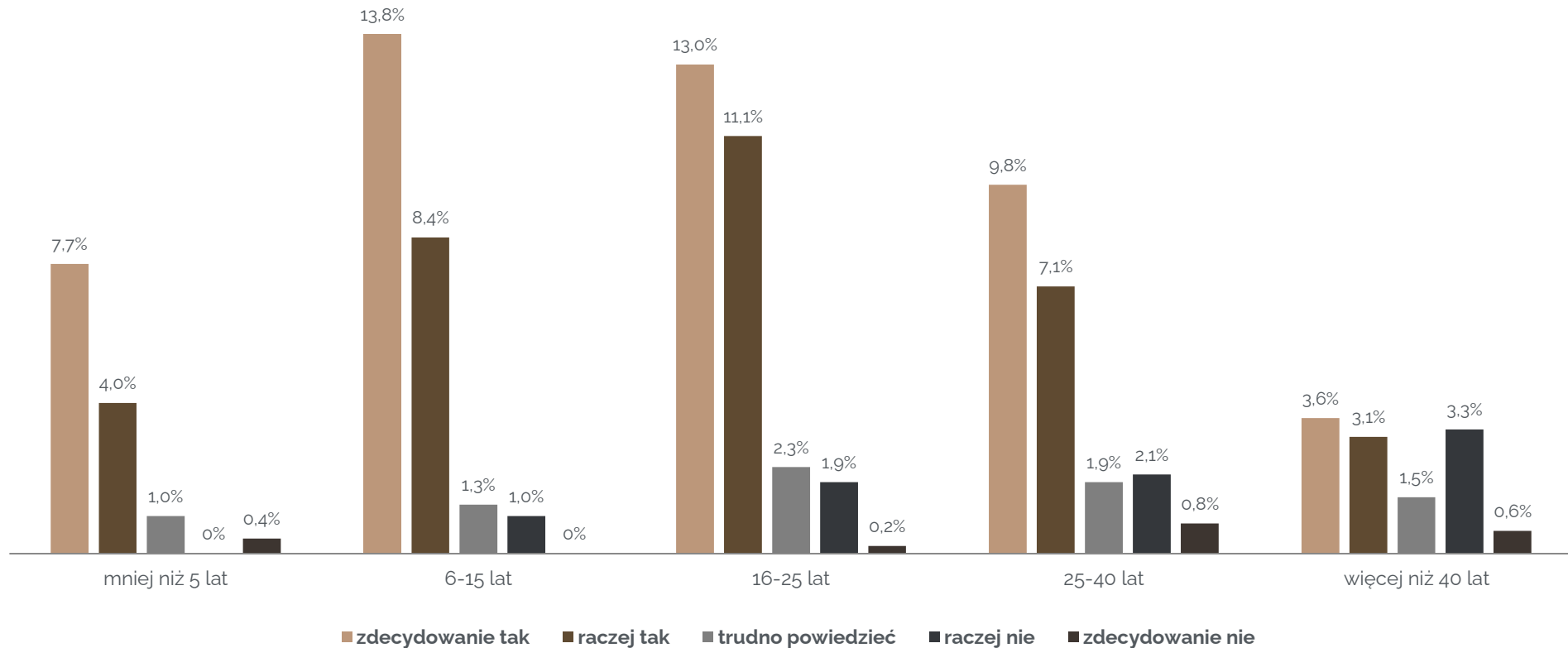

Diagram przedstawia procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o zainteresowanie rozwijaniem kompetencji dydaktycznych, poprzez uczestnictwo w szkoleniach oferowanych przez Uniwersytet – **w zależności od długości stażu pracy jako nauczyciel akademicki.**

Jakimi formami podnoszenia kompetencji dydaktycznych była/byłby Pani/Pan zainteresowana/y?

63,8%

Szkolenia on-line

44,3%

Warsztaty umiejętności

37,2%

Szkolenia stacjonarne

23,3%

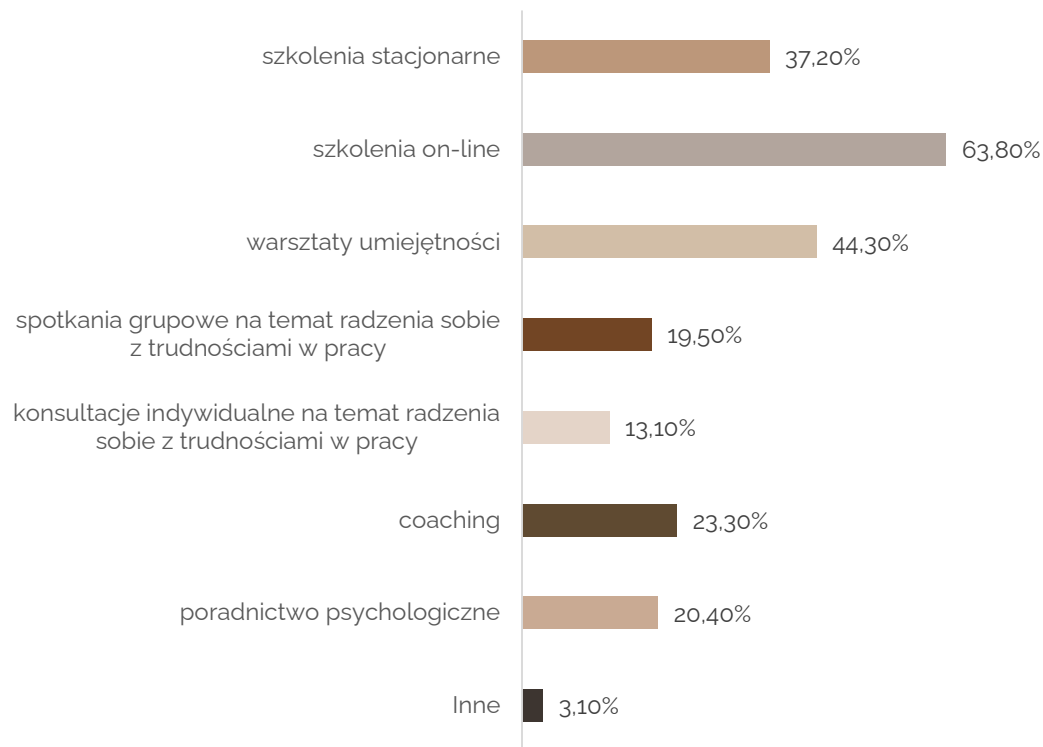
Coaching

Preferowane formy podnoszenia kompetencji dydaktycznych

63,8% NAUCZYCIELI AKADEMICKICH, UDZIELAJĄCYCH ODPOWIEDZI W TYM PYTANIU, WYBRAŁO SZKOLENIA ON-LINE, JAKO PREFEROWANĄ FORMĘ PODNOSZENIA KOMPETENCJI DYDAKTYCZNYCH.

WYSOKI ODSETEK WSKAZAŃ UZYSKAŁY RÓWNIEŻ: WARSZTATY UMIEJĘTNOŚCI (44,3%), SZKOLENIA STACJONARNE (37,2%), COACHING (23,3%) ORAZ PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNE (20,4%).

RESPONDENCI MOGLI WYBIERAĆ DOWOLNĄ LICZBĘ ODPOWIEDZI, DLATEGO WARTOŚCI PROCENTOWE PRZEKRACZAJĄ 100%.

57,2%

Respondentów jest
zainteresowanych
szkoleniem z zakresu
metod aktywizowania
studentów

Jaką problematyką form podnoszenia kompetencji nauczycieli akademickich była/byłby Pani/Pan zainteresowana/y?

KOLEJNE TRZY NAJCZĘŚCIEJ WSKAZYWANE PRZEZ UCZESTNIKÓW BADANIA

43,7%

Budowanie marki osobistej nauczyciela akademickiego

38,3%

Przeciwdziałanie wypaleniu

34,1%

Radzenie sobie z manipulacjami ze strony studentów

Jaką problematyką form podnoszenia kompetencji nauczycieli akademickich była/byłby Pani/Pan zainteresowana/y?

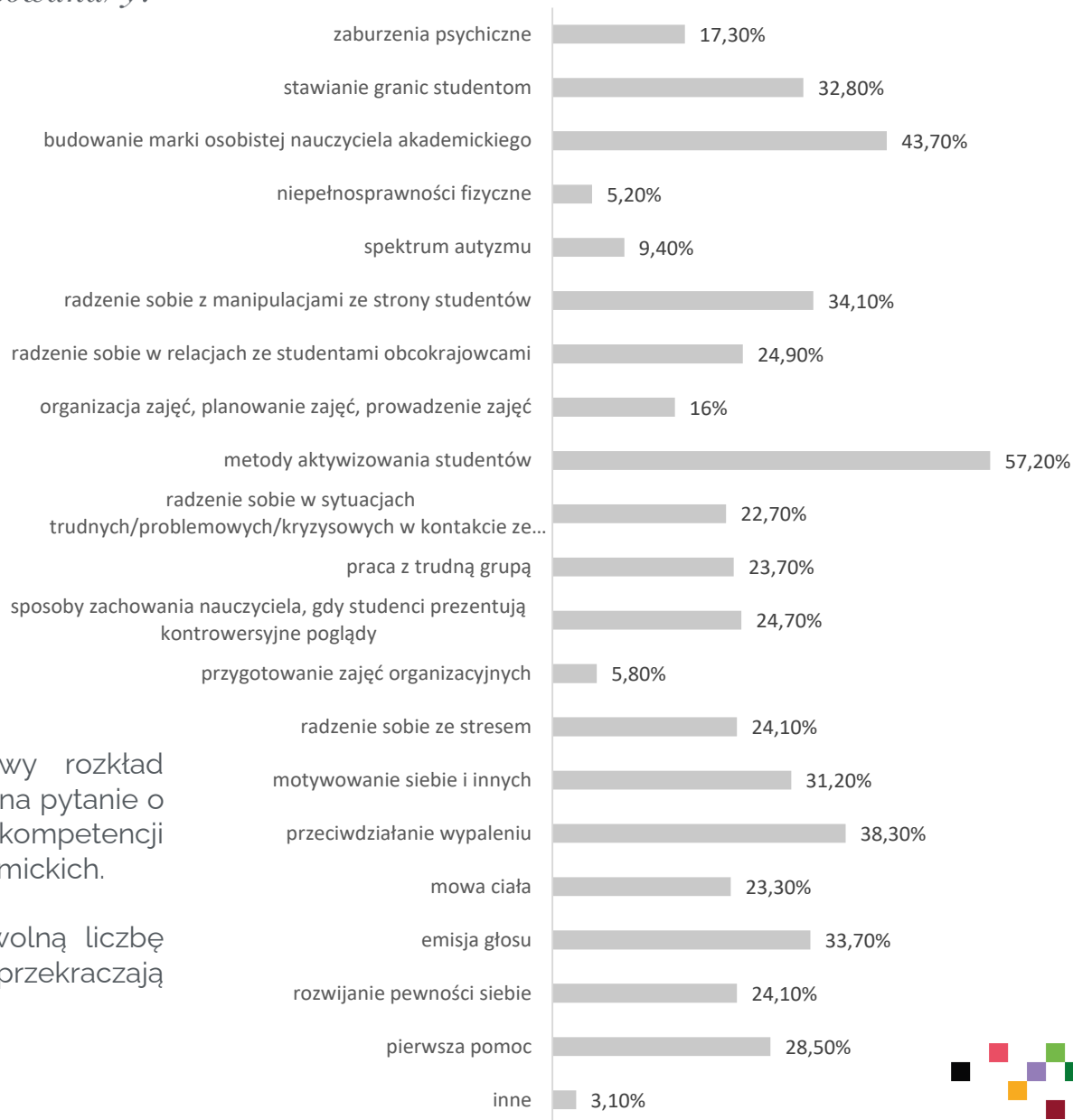

Diagram przedstawia procentowy rozkład odpowiedzi uczestników ankiety, na pytanie o problematykę form podnoszenia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich.

Respondenci mogli wybrać dowolną liczbę odpowiedzi dlatego wartości przekraczają 100%.

ORGANIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH W SEMESTRZE ZIMOWYM 2021/22

Część IV kwestionariusza ankiety

Jaką część zajęć, w semestrze zimowym 2021/2022 prowadził/a Pani/Pan w formie zdalnej?

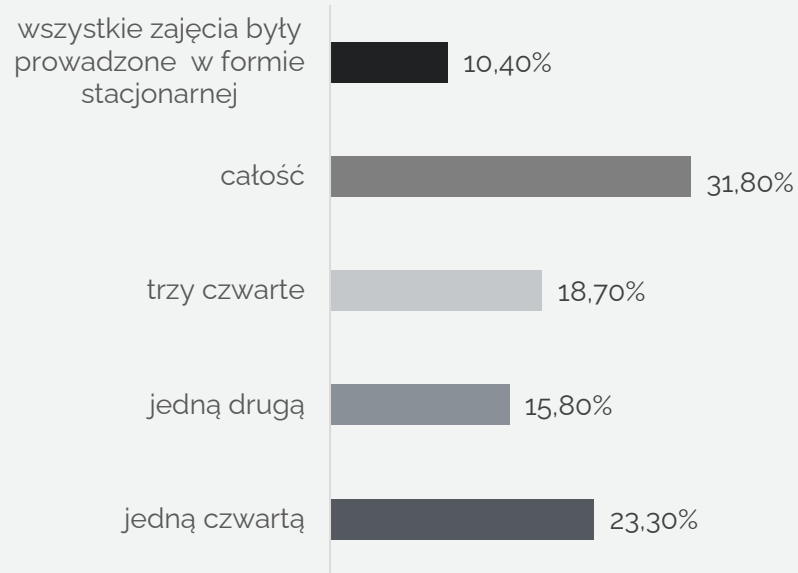
Jaką część zajęć, w semestrze zimowym 2021/2022 prowadził/a Pani/Pan w formie zdalnej?

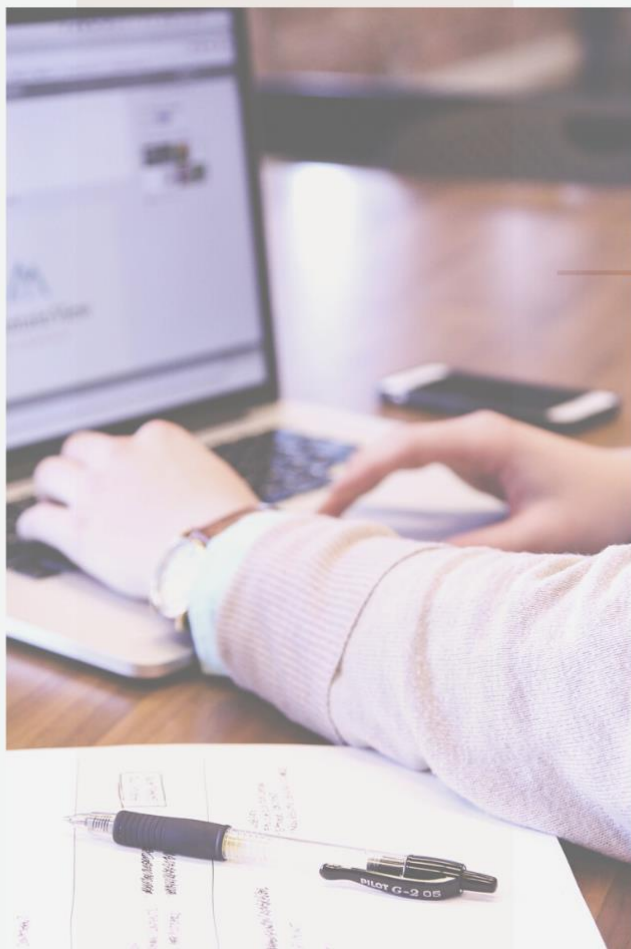
31,8% NAUCZYCIELI AKADEMICKICH, UDZIELAJĄCYCH ODPOWIEDZI W TYM PYTANIU, DEKLARUJE, ŻE WSZYSTKIE ZAJĘCIA W SEMESTRZE ZIMOWYM 2021/22 ZREALIZOWAŁA Z WYKORZYSTANIEM METOD I TECHNIK KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ.

23,3% RESPONDENTÓW WSKAZAŁO ODPOWIEDŹ 1/4, A 18,7% ODPOWIEDŹ 3/4.

POŁOWĘ ZAJĘĆ W FORMIE ZDALNEJ ZREALIZOWAŁO 15,8% BADANYCH.

NATOMIAST WSZYSTKIE ZAJĘCIA W FORMIE STACJONARNEJ PRZEPROWADZIŁO 10,4% UCZESTNIKÓW ANKIETY.

Jaka część zajęć, w semestrze zimowym 2021/2022 była prowadzona w formie zdalnej?

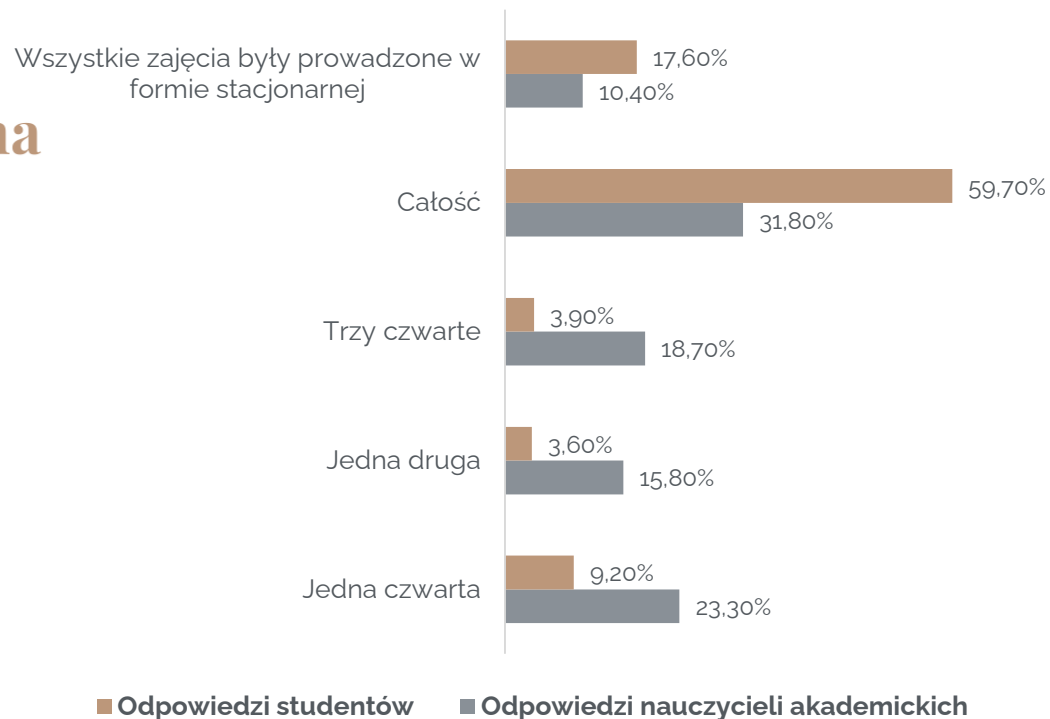
Pytanie o ilość zajęć zrealizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zostało zadane również w **Ankiecie Oceny Zajęć**, zrealizowanej w Uniwersytecie w semestrze zimowym 2021/2022.

Proces badawczy przeprowadzono w terminie 31 stycznia - 20 lutego 2022 r. W toku procesu, respondenci wypełnili 38219 ankiet, oceniając tym samym 1648 prowadzących i 5314 zajęć. Pozostawiono 4991 komentarzy do zajęć. Frekwencja w ujęciu ogólnym wyniosła 68%.

Jaka część zajęć, w semestrze zimowym 2021/2022 była prowadzona w formie zdalnej?

Wyniki Ankiety Oceny Zajęć wskazują, że zajęcia na które uczęszczały osoby które wypełniły ankietę, w 59,70% były prowadzone w całości w formie zdalnej, a 17,60% wszystkich zajęć było prowadzonych wyłącznie w formie stacjonarnej.

Pozostałe wskazania respondentów obu ankiet, dotyczące ilości zajęć realizowanych on-line, również różnią się między sobą o kilkanaście procent.

Które z narzędzi wykorzystywał/a Pani/Pan do prowadzenia zajęć w formie zdalnej?

47,8%

MS Teams

21%

Wirtualny Kampus

25,8%

MS Teams i Wirtualny Kampus

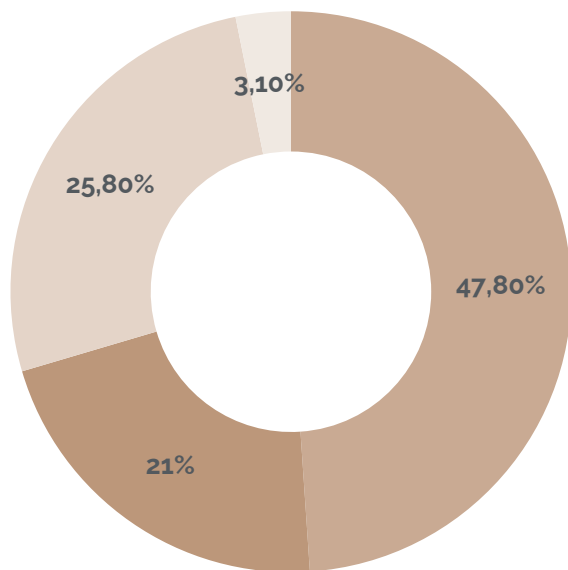

3,1%

Inne

Które z narzędzi wykorzystywał/a Pani/Pan do prowadzenia zajęć w formie zdalnej?

	N
MS Teams	230
Wirtualny Kampus	101
MS Teams i Wirtualny Kampus	124
Inne	15

■ MS Teams ■ Wirtualny Kampus ■ MS Teams i Wirtualny Kampus ■ Inne

- Najczęściej wskazywanym przez uczestników badania narzędziem do realizacji zajęć dydaktycznych, prowadzonych w formie zdalnej, w semestrze zimowym 2021/22 był MS Teams.
- **MS Teams** wskazało **47,8%** respondentów, a **Wirtualny Kampus** wybrało **21%**. Około ¼ osób odpowiadających na to pytanie prowadziło zajęcia zdalne wykorzystując **zarówno MS Teams, jak i Wirtualny Kampus (25,8%)**. 3,1% odpowiedzi to kategoria inne.

Analiza danych jakościowych

CZĘŚĆ DRUGA RAPORTU

Niniejsza część raportu zawiera prezentację danych jakościowych - odpowiedzi na pytanie otwarte - jakie były największe problemy związane z realizacją zajęć w semestrze zimowym i co najbardziej przeszkadzało w efektywnej pracy?

Analiza danych jakościowych

379

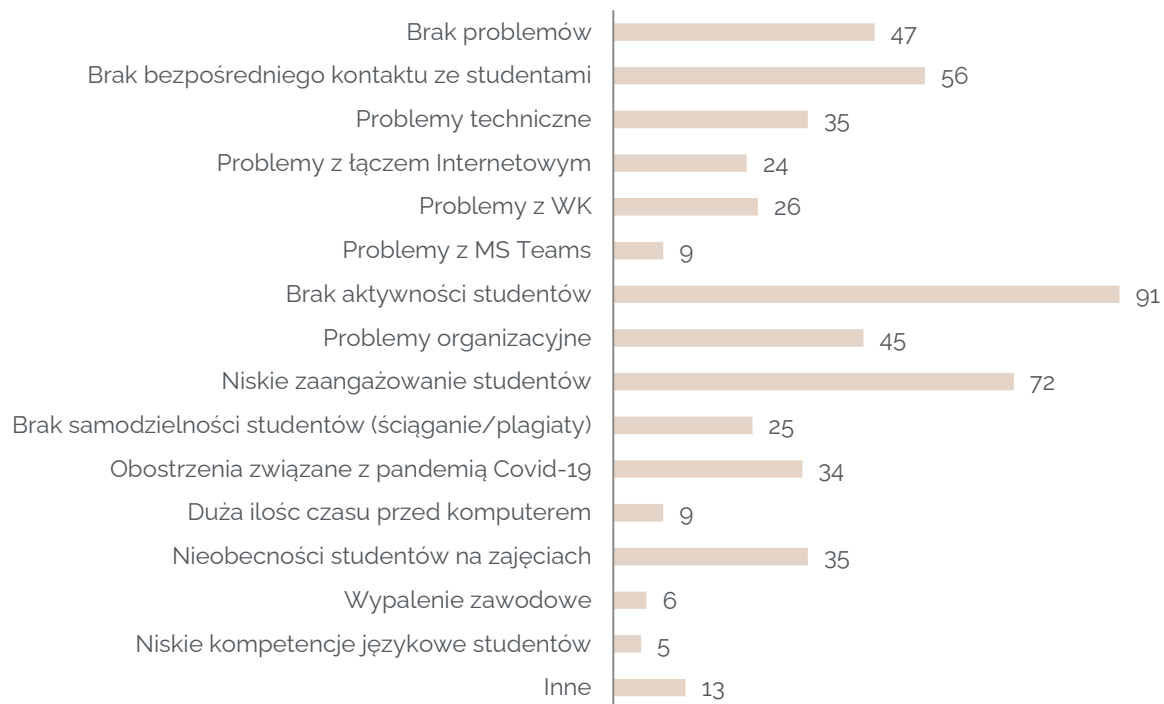
Liczba komentarzy pozostawionych w odpowiedzi na pytanie o największe problem związane z realizacją zajęć w semestrze zimowym 2021/22

16

Pozostawione komentarze można podzielić na szesnaście kategorii, do których odnoszą się wypowiedzi uczestników badania.

Kategorie wypowiedzi respondentów

Spośród 16 kategorii, do których zostały przyporządkowane komentarze uczestników badania, zdecydowanie dominują są: **brak aktywności studentów, niskie zaangażowanie studentów oraz brak bezpośredniego kontaktu ze studentami.**

Podział na kategorie oraz prezentacja na diagramie mają charakter orientacyjny. Często wypowiedzi respondentów były bardzo rozbudowane, więc zostały przyporządkowane do kilku kategorii jednocześnie.

Kategorie wypowiedzi respondentów

Brak problemów

Brak problemów, z którymi prowadzący nie mógłby sobie poradzić, dostrzegane pozytywy pracy zdalnej tj. oszczędność czasu, brak konieczności dojazdów, wysoka efektywność pracy, dobry kontakt ze studentami.

Problemy techniczne

Brak odpowiedniego sprzętu, niedostatecznie wyposażone sale zajęciowe, problemy z mikrofonami, niewyraźny obraz, wykorzystywanie przez studentów telefonów zamiast komputerów do realizacji zajęć.

Brak bezpośredniego kontaktu ze studentami

Brak komunikacji bezpośredniej - werbalnej i niewerbalnej, brak bezpośrednich relacji, brak możliwości rozmowy, brak możliwości obserwowania reakcji studentów.

Problemy z łączem internetowym

Zarówno w salach wykładowych, u studentów, w domach prowadzących zajęcia.

Kategorie wypowiedzi respondentów

Problemy z Wirtualnym Kampusem

Zawieszanie się, błędy w funkcjonowaniu, problemy z logowaniem się.

Problemy z MS Teams

Zawieszanie się, problemy z dźwiękiem, problemy z udostępnianiem materiałów, trudności w logowaniu się.

Brak aktywności studentów

Niechęć do włączenia kamery, brak wypowiedzi niechęć do pracy w grupie, wymuszanie wypowiedzi i aktywności przez prowadzącego, konieczność wywołania studenta po nazwisku, apatia, odpowiedzi po długim czasie lub wcale, poczucie że mówi się do pustego ekranu, duża różnica w aktywności tej samej grupy podczas zajęć stacjonarnych i zdalnych.

Problemy organizacyjne

Przeptyw informacji, brak porozumienia z innymi prowadzącymi, trudności w organizacji sesji - zaliczeń i egzaminów, organizowanie spotkań o różnych porach, obowiązki organizacyjne, konieczność zmiany planu niejasne komunikaty, konieczność podejmowania decyzji o formie zajęć, zmiany trybu zajęć, niepewność związana z formą prowadzenia zajęć.

Kategorie wypowiedzi respondentów

Niskie zaangażowanie studentów

Niechęć do nauki, nieprzygotowanie do zajęć, chęć zaliczenia niskim nakładem pracy, brak motywacji do nauki, brak zainteresowania treścią zajęć, postawy roszczeniowe wymuszanie zajęć zdalnych oraz indywidualnego traktowania, niskie zaangażowanie tłumaczone złym nastrojem, poczuciem niepewności, brak korzystania z literatury i biblioteki, oczekiwanie gotowych materiałów od prowadzącego.

Brak samodzielności studentów (ściągnięcie/plagiaty)

Ściąganie, plagiaty, korzystanie ze skryptów, oszukiwanie na kolokwium i zaliczeniach online, brak umiejętności robienia notatek, trudności w kontrolowaniu samodzielności studentów, trudności w weryfikacji efektów kształcenia, niechęć studentów do zaliczeń ustnych.

Obostrzenia związane z pandemią Covid-19

Konieczność zajęć hybrydowych, obawa o zdrowie swoje i najbliższych, konieczność zachowania dystansu, konieczność noszenia maseczek, limity w salach, zmienność obostrzeń, dezorganizacja zajęć poprzez kwarantanny studentów, nieobecności studentów spowodowane kwarantanną.

Duża ilość czasu przed komputerem

Zmęczenie, zmęczenie wzroku, brak bezpośrednich relacji ze współpracownikami, duża liczba wiadomości e-mail, dyskomfort, większy nakład pracy, niska efektywność pracy, przemęczenie z powodu dużej ilości pracy przed komputerem.

Kategorie wypowiedzi respondentów

Nieobecności studentów na zajęciach

Nieobecności tłumaczone kwarantanną, pracą, innymi aktywnościami, usprawiedliwianie nieobecności awariami sprzętu, usprawiedliwianie nieobecności ze względu na pandemię, niższa frekwencja usprawiedliwana najczęściej problemami lub dysfunkcjami psychicznymi, logowanie się, a nie uczestniczenie w zajęciach, fikcyjna obecność.

Wypalenie zawodowe nauczycieli akademickich

Wypalenie, zniechęcenie, znużenie, brak satysfakcji z pracy, stres, smutek.

Niskie kompetencje językowe studentów

Nieznajomość języka polskiego ani angielskiego przez studentów, niskie kompetencje językowe studentów zagranicznych, ograniczone możliwości porozumiewania się w języku polskim.

Inne

Duży nakład pracy własnej, duża ilość pracy administracyjnej, problemy studentów z zachowaniem - dyskryminacja, problemy psychiczne, trudno powiedzieć przypadkowość wyboru studiów u studentów pierwszych lat, niższa dostępność materiałów dydaktycznych, brak literatury specjalistycznej w zbiorach elektronicznych, brak możliwości kontroli studentów, wyższe koszty, rachunki, brak literatury online w Bibliotece Głównej UMCS.

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH 2020/2021

W roku akademickim 2020/2021, na zakończenie semestru zimowego, została przeprowadzona **pierwsza edycja badania** ankietowego skierowanego do osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w UMCS. Problematyka badania skoncentrowana była wokół realizacji kształcenia zdalnego. Istotne było poznanie jaka jest ocena pracy zdalnej przez osoby ją wykonujące, na ile kształcenie w tej formie jest skuteczne i jakie rezultaty przynosi, co funkcjonuje dobrze a co ewentualnie należałoby zmienić lub dopracować. Kwestionariusz wypełniło **1129 osób**, spośród 1869 osób zaproszonych do udziału w badaniu, co dało frekwencję na poziomie **60,4%**.

NAJWIĘKSZE PROBLEMY Z REALIZACJĄ ZAJĘĆ

W odpowiedzi na pytanie o charakterze otwartym, o **największe problemy z realizacją zajęć w semestrze zimowym 2020/2021**, respondenci pozostawili **957** komentarzy. Wypowiedzi te zostały podzielone na 18 kategorii, spośród których najliczniejsze to: problemy techniczne: z łączem internetowym i problemy ze sprzętem, brak bezpośredniego kontaktu ze studentami oraz niskie zaangażowanie studentów. Około **380** komentarzy wskazywało na **brak aktywności studentów, niechęć do włączania kamer, brak wypowiedzi, fikcyjną obecność** na zajęciach, czy **niski poziom przygotowania** do zajęć.

“

JAKIE BYŁY NAJWIĘKSZE PROBLEMY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZAJĘĆ W SEMESTRZE ZIMOWYM I CO NAJBARDZIEJ PRZESZKADZAŁO W EFEKTYWNEJ PRACY?

Bezpośrednie cytaty z wybranych wypowiedzi respondentów

Zachowana została pisownia oryginalna

“

W TRAKCIE ZAJĘĆ ONLINE ŻADEN STUDENT NIE WŁĄCZYŁ KAMERKI. MÓWIENIE DO IKONEK (W WIĘKSZOŚCI PUSTYCH) JEST TRUDNE... - AKTYWNOŚĆ STUDENTA NA ZAJĘCIACH TRZEBA NAJCZĘŚCIEJ WYMUSIĆ, WYWOŁUJĄC GO PO NAZWISKU... - TRUDNOŚCI W PODSTAWOWEJ KOMUNIKACJI - WIĘKSZOŚĆ STUDENTÓW NA ZAJĘCIACH ONLINE NIE ODPOWIADAŁO NAWET NA DZIEŃ DOBRY.

"Studenci duchy" - osoby logujące się na zajęcia, ale nieobecne. - Stres związany z kontaktami osobistymi (zajęcia stacjonarne, zagrożenie Covid-19). - Brak motywacji ze strony studentów (zwłaszcza na seminariach; brak postępów w pisaniu pracy dyplomowej; tłumaczenie się stresem i brakiem "wenty"). - Studenci zalogowani na zajęcia, obecni, ale uczestniczący w tym samym czasie w innych zajęciach lub będący w pracy. - Studenci milczący na zajęciach, ale komentujący między sobą zajęcia/wykładowcę na innych komunikatorach. - Zbyt długi czas spędzony przed komputerem (wszystkie obowiązki i spotkania, których liczba znacznie się zwiększyła, odbywały się online, co poskutkowało spędzaniem przeze mnie nawet 14 godzin dziennie przed komputerem. Przełożeni zaczęli traktować pracowników jako dostępnych przez prawie całą dobę, w każdej chwili - spotkania potrafiły być organizowane ad hoc, bez stosownego wyprzedzenia, inaczej niż to było przed pandemią). - Coraz więcej obowiązków organizacyjnych, które utrudniają efektywną pracę dydaktyczno-badawczą. - Brak "nietematycznych" spotkań z Kolegami z Katedry, Instytutu, Wydziału. - Duża ilość wiadomości od studentów, domagających się natychmiastowej odpowiedzi i podających fakty, których prawdziwości nie potrafię zweryfikować. - Smutek, zniechęcenie, przygnębienie i/lub zblazowanie widoczne na twarzach studentów i pracowników. - Coraz wyraźniejsze deprecjonowanie przez Studentów wartości wykształcenia wyższego (obniżanie poziomu).

Bierność studentów. Miałam zajęcia ze studentami II roku, którzy w zasadzie nie poznali "prawdziwych studiów". Nie wyszli z domu, studia nie są dla nich "nowym etapem". To jest coś, co robią obok swojego standardowego życia. Nie mają relacji ze sobą, uczestnictwo w zajęciach traktują jak zadanie do wykonania (odhaczenia), w które się nie angażują. Po zajęciach wyłączają komputer i wracają do swojego normalnego życia. Studia nie są czymś wyjątkowym. Zmieniło się podejście, a my z prowadzących zajęciach staliśmy się nauczycielami (przedłużeniem szkoły średniej), którzy mają prowadzić za rączkę i na 5x sposobów tłumaczyć to samo. Pracę utrudniał mi brak kontaktu ze studentami (nie włączają kamer), ich bardzo niskie zaangażowanie (mimo stosowania wielu metod aktywizacji i wręcz nagród za aktywność), a także silne postawy roszczeniowe oraz szantaże emocjonalne na koniec semestru. To bardzo odbiera motywację do jakiegokolwiek pracy.

Brak aktywności studentów w trakcie zajęć. Niechęć do ujawniania swojego wizerunku. Wątpliwości, co do faktycznego uczestnictwa studentów w zajęciach (np. prośba o podniesienie „łapki” w danym momencie ujawniała, że około 2/3 studentów rzeczywiście uczestniczy w zajęciach). Niemożliwość zaobserwowania reakcji studentów (mowa ciała, mimika twarzy) na przekazywane im treści. Przypuszczenie, iż prace zaliczeniowe, egzaminacyjne nie są pisane przez studentów samodzielnie.

GŁÓWNY PROBLEM TO SESJA EGZAMINACYJNA I EGZAMINY ON-LINE, PODCZAS KTÓRYCH ZDECYDOWANA WIĘKSZOŚĆ OSÓB NIE BYŁA PRZYGOTOWANA, NATOMIAST SKORZYSTAŁA Z OPCJI KOPIUJ-WKLEJ ORAZ RÓŻNYCH OPRACOWAŃ I SKRYPTÓW, FUNKCJONUJĄCYCH W SIECI I ZAWIERAJĄCYCH BŁĘDY. KOLEJNYM PROBLEMEM JEST MANIPULACJA ZE STRONY CZĘŚCI STUDENTÓW, NIEKTÓRZY WYSYŁAJĄ NIEKULTURALNE MAILE, NIE WYWIĄZUJĄ SIĘ Z OBOWIĄZKÓW STUDENCKICH, SĄ ROSZCZENIOWI, NIE UCZĘSZCZAJĄ NA ZAJĘCIA. EGZAMIN POPRAWKOWY ZAPLANOWAŁAM STACJONARNIE I OKAZAŁO SIĘ, ŻE CZĘŚĆ STUDENTÓW BYŁA PRZECIWNĄ, TWIERDZĄC, ŻE NIE STAĆ ICH NA DOJAZD NA UCZELNIĘ W LUBLINIE. STUDENCI Z WARUNKAMI NIE UCZESTNICZĄ W ZAJĘCIACH NA TEAMSIE I POTEM POTRAFIĄ KŁAMAĆ, ŻE NIE POŚWIĘCA SIĘ IM CZASU, ALBO ZGŁASZAĆ SIĘ NA ZALICZENIE WARUNKU W TERMINACH DLA NICH WYGODNYCH. CZĘŚĆ MOICH KOLEGÓW MACHA RĘKĄ I PRZECHODZI DO PORZĄDKU DZIENNEGO. JA TAK NIE POTRAFIĘ. WIEM, ŻE WSZYSTKIE KOLEJNE EGZAMINY BĘDĘ PRZEPROWADZAŁA STACJONARNIE.

“

Jedyny problem stanowiła niemożność prowadzenia zajęć "twarzą w twarz". To utrudnia prowadzenie wykładu, o tyle, że nie można na bieżąco ocenić reakcji studentów na przekazywane treści. Nieprzyjemne jest mówienie "do ekranu", dehumanizujące. Niemniej jednak, w grupach, które prowadziłam w tym semestrze zawsze znalazło się przynajmniej kilka osób odpowiadających na moje pytania, a nawet bardzo aktywnie uczestniczących w zajęciach. To były raczej dłuższe wypowiedzi z ich strony, niż dyskusje – wejście w prawdziwą interakcję w systemie online jest niemożliwe. Cieszy jednak to, że duża część studentów naprawdę słucha i korzysta z zajęć.

Nie miałem większych problemów. Największym mankamentem jest czasami niska frekwencja na zajęciach stacjonarnych oraz usprawiedliwianie nieobecności powołując się na "pandemię". Utrudnieniem w pracy jest konieczność odpisywania na setki e-maili. Treści wiadomości, na które należy odpowiadać są często absurdalne.

Niepewność sytuacji pandemicznej, zmiany formuły stacjonarnej i online, trudność prowadzenia zajęć w formule stacjonarnej na dystans i w maseczce, przy jednoczesnej obsłudze laptopa, rzutnika, wyświetlaniu tekstu - pozornie jesteśmy w bezpośrednim kontakcie, trudno jednak wejść w interakcję i np. zorganizować bezpieczną pracę w grupach. Niewątpliwie dobrze się widzieć i słyszeć, ale dystans, maseczka, brak papierowej wersji ćwiczeń (studenci mają włączone swoje komórki z przesłanymi tekstami) daje kontakt bardzo połowiczny. Frekwencja różna ze względu na zachorowania (rzadko), ale też kwarantannę lub izolację. Trudno taką frekwencję "rozliczyć".

Mała aktywność studentów wynikająca ze swoistej anonimowości uczestniczących w zajęciach (wyłączone kamery, mikrofony, przypadki nie wyłączania się z zajęć po ich zakończeniu, wynikające z faktu, że studenci logują się na zajęcia, ale w nich faktycznie nie uczestniczą. Ponadto kontakt osobisty na zajęciach sprzyja zdecydowanie lepiej procesowi dydaktycznemu.

Mniejsze zaangażowanie studentów na zajęciach zdalnych (widoczna różnica w porównaniu do zajęć prowadzonych w formie stacjonarnej). W zależności od grupy pojawiające się trudności z egzekwowaniem włączonych kamer/ odpowiedzi na zadane pytania. Brak realnej możliwości sprawdzenia czy studenci biorą udział w prowadzonych zajęciach.

NISKA RESPONSYWNOŚĆ STUDENTÓW NA NIEKTÓRYCH ĆWICZENIACH. BRAK KONTAKTU WZROKOWEGO. AKTYWIZACJA STUDENTÓW WYMAGA ZNACZNIE WIĘKSZEGO WYSIŁKU. OGÓLNIENIE OBNIŻONY NASTRÓJ CAŁYCH GRUP I POSZCZEGÓLNYCH OSÓB. CZĘŚĆ MOICH PRZEDMIOTÓW PROWADZI SIĘ LEPIEJ W FORMULE ONLINE, JEDNAK PROWADZENIE INNYCH JEST W TRYBIE ONLINE UTRUDNIONE.

PONIEWAŻ W CZASIE ZIMOWEGO SEMESTRU 2021/22 WIĘKSZOŚĆ ZAJĘĆ PROWADZIŁAM STACJONARNIE TO NAJWIĘKSZĄ TRUDNOŚCIĄ DLA MNIE BYŁ NIEPOKÓJ I OBAWA PRZEZ ZAKAŻENIEM SIĘ OD STUDENTÓW (SZKODA, ŻE BRAK JEST OGÓLNEJ INFORMACJI JAKA ILOŚĆ OSÓB JEST ZASZCZEPIONA NA DANEJ SPECJALIZACJI). DRUGĄ RZECZ TO PROWADZENIE ZAJĘĆ W MASECZCE - 6 GODZIN LEKCYJNYCH MÓWIENIA W MASECZCE DAWAŁO SIĘ ODCZUĆ, GŁÓWNIENIE WIECZORNYMI BÓLAMI GŁOWY.

Okresowy brak aktywności ze strony studentów- brak komentarzy/głosów (w niektórych grupach pojedynczy studenci "ciagnęli" aktywność całej grupy. Konieczność egzekwowania wypowiedzi przy pomocy ankiet. Brak kontaktu pomimo możliwości uczestnictwa w konsultacjach zarówno stacjonarnych jak i wirtualnych- późniejsze oceny studenckie "brak wsparcia". Nie da się komuś pomóc jeśli tego nie zgłasza- tylko czarny ekran... Oczekiwanie dostarczenia materiałów (również podręczników akademickich) w postaci pdf- poszukiwanie "gotowców" i minimalnego wkładu własnego w zajęcia. Rzadko kiedy więcej niż 5 osób przygotowanych na zajęciach.

Specyficzny problem studentów-obcokrajowców (w moim przypadku Ukraińców i Białorusinów): w czasach przedpandemicznych mieszkali wśród Polaków co pomogło im w opanowaniu języka polskiego i wymogów Uczelni. Teraz, przebywając w swoich krajach, są tego pozbawieni i mają duże problemy m.in. w komunikowaniu się w języku polskim i pisaniu prac.

STUDENCI LOGOWALI SIĘ NA ZAJĘCIA CHODŹ NIE BYLI NA NICH OBECNI. JEŚLI BYLI OBECNI ROBILI PRAWDOPODOBNIENIE INNE RZECZY CO PRZYCZYNIŁO SIĘ NA SPADEK JAKOŚCI NAUCZANIA I NISKIE OCENY KOŃCOWE STUDENTÓW. NIECHĘĆ DO ZABIERANIA GŁOSU NA FORUM. TRUDNOŚCI W ODPOWIEDZENIU NA PYTANIA OTWARTE I UMOTYWOWANIE SWOJEJ ODPOWIEDZI. ODPOWIEDZI STUDENTÓW BYŁY KRÓTKIE I ZDAWKOWE, SKUPIAJĄCE SIĘ WOKÓŁ: TAK, NIE, TO ZALEŻY, MOŻE. STUDENCI DO ZAJĘĆ ON-LINE NIE DOŁĄCZALI SIĘ NA POCZĄTKU SEMESTRU TYLKO "DOCHODZILI W MIĘDZYCZASIE", MÓWIĄC, ŻE NIE WIEDZIELI O ZAJĘCIACH.

TRUDNOŚCIĄ BYŁO NA PEWNO WDROŻENIE SIĘ NA NAWO W SYSTEM PRACY STACJONARNEJ, PROWADZENIE ZAJĘĆ W MASKACH. PRZY PRACY STACJONARNEJ BARDZIEJ ODCZUWA SIĘ DYNAMIKĘ GRUPY, RÓWNIEM ICH NEGATYWNE ZACHOWANIA, ALE OGÓLNIEM BARDZO SOBIE CENIEM PRACĘ STACJONARNĄ. NA PEWNO NA SIĘ WIĘKSZĄ KONTROLĘ NAD PROCESEM NAUCZANIA, A PRZEDEM WSZYSKIM WERYFIKACJA ICH WIEDZY JEST WIARYGODNA. NIESTETY STUDENCI OSZUKUJĄ PODCZAS PRACY, SZCZEGÓLNIEM TESTÓW I EGZAMINÓW ZDALNYCH.

Wyzwaniem były zajęcia hybrydowe, gdy część grupy jest w sali, a część zdalnie. Zajęcia zdalne komplikowała łączność/dostęp do Internetu (częste "wyrzucanie" z zajęć nie tylko studentów, ale mnie również), dotyczyło głównie Wirtualnego Kampusu. Studenci nie chcą włączać kamerek, a my z tego, co się orientuję, nie mamy prawa tego wymagać. Nie wiemy, co student robi w czasie takich zajęć. Zwleknięcie z przesyłaniem prac zadanych do samodzielnego wykonania, kopiowanie prac z Internetu lub tłumaczenie za pomocą tłumacza tekstów obcojęzycznych.

“

Uważam, że realizacja zajęć przebiegała wzorowo. Studenci doceniali różnorodne formy aktywizacji online w przypadku zajęć grupowych - odpowiada to ich naturalnemu środowisku pracy i czasu wolnego, jakim jest internet. Jest nowoczesne, zwiększa efektywność oraz aktywizuje tych, którzy offline zazwyczaj są bierni np. przytłoczeni w grupie, niechętni wypowiadać się ustnie; z kolei naturalnie aktywnym nie odbiera dotychczasowych możliwości wykazania się. W przypadku seminariów dyplomowych regularne spotkania (audio-video) z wykorzystaniem platform umożliwiających wspólną pracę nad tekstem w czasie rzeczywistym przyspiesza i ułatwia pracę obu stronom, umożliwia łatwą archiwizację i wspólne śledzenie postępów i diagnozowanie problemów na bieżąco, niezależnie od czasu i miejsca. To ogromny postęp w stosunku do sytuacji sprzed 2020 roku. Seminarzyści (podobnie jak ja) w dominującej większości chętnie włączają kamery na czas całego spotkania, co pozwala nam być w realnym kontakcie i nawiązać dobre relacje.

Oczekiwania niektórych studentów co do konieczności indywidualnego ich traktowanie (przy łącznej ich liczbie ponad 400 na moich zajęciach), ustalania indywidualnych zasad, indywidualnych terminów do oczekiwań wybranych studentów, co działa na niekorzyść studentów gotowych dopasować się do ustalonych przez większość studentów ogólnych zasad - na moich zajęciach to studenci określają formy i terminy zaliczeń - bo pojawia się problem nierównego traktowania ja mogłabym wszystkich studentów traktować indywidualnie, ale wtedy grupy ćwiczeniowe powinny liczyć max 10 osób, a wykładowe max 30 osób (a nie tak ja obecnie 30 i 130 odpowiednio)

“

Nie miałem problemów, bardzo lubię pracę zdalną, ponieważ oszczędza czas i ułatwia dydaktykę. Wszystkie pomoce dydaktyczne, teksty źródłowe, rzutnik itp. musiałem targać ze sobą. [...] A tak, nie marnuję czasu i pieniędzy na dojazdy, oni również, odpalam laptop, rozmawiam sobie z nimi, sprawdzam raporty obecności -> nie muszę marnować czasu na sprawdzanie listy obecności. Mogę szybko i wygodnie wyświetlić im na ekranie mapę, źródła, linki, ciekawe strony internetowe. Zajęcia przebiegają płynnie, sprawnie i mogą być lepiej przygotowane. Ja wcale nie potrzebuję powrotu do zajęć stacjonarnych, BO NIE SĄ MI DO NICZEGO POTRZEBNE! [...] Poza tym mam pod ręką literaturę uzupełniającą na "kampusie" a na MS Teams na "czacie" od razu jak mówię, to im piszę trudne pojęcia czy definicje - a "w realu" musiałbym to pisać kredą na tablicy, a tak, to oni sobie wrócą do konwersacji na MS Teams i mają wszystko pod ręką. Dla mnie przewaga zajęć zdalnych nad stacjonarnymi jest kolosalna.

Zbyt duża ilość maili, które zapępniały pocztę i nie były efektywną formą komunikacji. W dużym stopniu pomogło mi to, że poprosiłam Studentów, aby wszystkie zapytania pisali w Teams. Teraz jest mi łatwiej, bo mogę zobaczyć całą korespondencję z danym Studentem. W mailach się gubiłam i nie wiedziałam, co któremu Studentowi już odpisałam – tworzyło to chaos komunikacyjny. Poprzez Teams jest mi łatwiej wyjaśnić polecenia, wrzucać pliki z materiałami i mogę w formie czatu szybko sobie sprawdzić, co już wyjaśniałam i zrozumieć, czego jeszcze Student może potrzebować. Mam nadzieję, że nawet jak wrócimy stacjonarnie, to będę mogła korzystać z Teams w pracy ze Studentami. Czasami zadanie jest proste, ale Student zatrzymuje się na jakimś etapie jego realizacji, wówczas dopytuje mnie w Teams, a ja w każdym miejscu i o każdej porze otrzymuję powiadomienie telefonem. Wówczas szybko odpisuję (jak na sms) i Student kontynuuje realizację zadania. Widzę, że dzięki temu więcej Studentów oddaje prace na czas. Jestem bardzo zadowolona z Teamsa.

PODSUMOWANIE

Podsumowanie

- Ankieta dla nauczycieli akademickich, dotycząca przebiegu procesu dydaktycznego, doświadczeń w pracy ze studentami w okresie pandemii Covid-19 została przeprowadzona w dniach **9 lutego – 4 marca 2022 r.**
- Proces badawczy zrealizowano w formie anonimowej ankiety, drogą elektroniczną, z wykorzystaniem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów.
- Celem badania było poznanie opinii nauczycieli akademickich dotyczących sytuacji, z którymi spotykano się w realizacji procesu dydaktycznego w warunkach pandemii, poznanie ewentualnych sytuacji trudnych, a także poznanie jakimi formami i jaką tematyką form podnoszenia kompetencji dydaktycznych byłiby zainteresowani. Istotne było również poznanie doświadczeń z realizacji zajęć w semestrze zimowym 2021/2022.
- **Było to drugie ogólnouniwersyteckie badanie jakości kształcenia skierowane do kadry dydaktycznej UMCS.**
- W ankiecie wzięło udział **481** osób. Zaproszenia do wypełnienia ankiety, otrzymało 1917 osób, co oznacza, że zwrotność wyniosła **26,1%**.

Podsumowanie:

- **57,7% respondentów udzieliło odpowiedzi pozytywnej na pytanie czy odczuwa obecnie satysfakcję z pracy dydaktycznej.** Odpowiedzi **raczej tak** stanowiły najwyższy odsetek wskazań (**44,4%**) i wraz z odpowiedziami **zdecydowanie tak (13,3%)** stanowią blisko 58% odpowiedzi pozytywnych.
- **Zdecydowana większość respondentów (ok.60%) w okresie pandemii zauważyła zwiększenie się problemów w pracy ze studentami.** 25,8% respondentów udzieliło odpowiedzi *zdecydowanie tak*, a 34,6% osób wybrało odpowiedź *raczej tak*. Natomiast 15% uczestników procesu badawczego uważa, że w porównaniu do okresu sprzed pandemii problemy w pracy ze studentami nie zwiększyły się.
- Wśród najczęściej pojawiających się problemów, uczestnicy ankiety, najczęściej wskazywali **niski poziom zainteresowania studentów nauką (48%)** oraz **małą samodzielność studentów (41,4%)**. Równie często wybrana została odpowiedź **niski poziom wiedzy i umiejętności studentów utrudniający realizację treści (41,2%)** oraz **brak dyscypliny pracy wśród studentów (39,7%)**.
- Zdaniem **41,4%** uczestników ankiety funkcjonowanie psychiczne studentów na zajęciach w trakcie pandemii **pogorszyło się**. Prawie tyle samo osób (**39,3%**) wybrało odpowiedź **trudno powiedzieć**. Według **17,5%** respondentów **nie zmieniło się**, a **1,7%** osób wybrało odpowiedź **poprawiło się**.

Podsumowanie

W ocenie respondentów, **wybrane aspekty funkcjonowania studentów** w okresie pandemii:

- **Frekwencja na zajęciach:** zdaniem 49,4% osób poprawiła się, a zdaniem 40,8% pogorszyła się. 9,8% uczestników ankiety nie zauważyło zmiany.
- **Przygotowanie do zajęć:** według 60,2% uczestników badania pogorszyło się, a według 34,3% nie zmieniło się. Poprawę zauważyło 5,4% osób.
- **Aktywność na zajęciach:** zdecydowana większość (70,8%) respondentów zwraca uwagę na pogorszenie się. 24,6% osób wybrało odpowiedź nie zmieniło się, a 4,6% poprawiło się.
- **Interakcje między studentami na zajęciach:** pogorszyły się zdaniem 71,2% osób wypełniających ankietę, nie zmieniły się – zdaniem 24,6% osób, a poprawiły się – zdaniem 4,2% osób.
- **Problemy z uczeniem się:** uległy pogorszeniu, w opinii 50,5% respondentów, nie zmieniły się – w opinii 49,4%, poprawiły się – według 0,1% badanych.
- **Plagiat w pracach studentów:** w opinii 66,2% uczestników badania pozostał bez zmian, w opinii 32,1% uległ zwiększeniu, natomiast 1,7% osób wypełniających ankietę, zauważyło w tej kwestii poprawę.

Podsumowanie

Częstotliwość wybranych zachowań studentów w okresie pandemii, w opinii uczestników badania:

- **Zachowania roszczeniowe:** **65,1% respondentów nie zauważyło zmiany**, 30,4% osób zauważyło wzrost częstotliwości, a według 4,4% ilość zachowań roszczeniowych studentów w czasie pandemii zmniejszyła się.
- **Zgłaszanie przez studentów problemów psychicznych:** w opinii większości uczestników ankiety (**67,8%**) **liczba takich zachowań nie zmieniła się** w porównaniu do okresu sprzed pandemii. Jednak 30,6% osób zauważyło wzrost liczby zgłoszeń problemów psychicznych przez studentów. 1,2% respondentów wskazało odpowiedź – częstotliwość zmalała.
- **Maile od studentów z dziwnymi/niepokojącymi treściami:** zdaniem 12,5% osób biorących udział w badaniu ilość takich maili wzrosła w okresie pandemii. Zdaniem **84,8%** osób **nie zmieniła się**, a zdaniem 2,1% zmalała.
- **Zgłaszanie przez studentów problemów osobistych:** w opinii **52%** uczestników procesu badawczego, w okresie pandemii, **pojawiło się częściej** niż w przeszłości. 46,6% respondentów wskazało odpowiedź częstotliwość nie zmieniła się. Według 1% osób częstotliwość zmalała.
- **Zgłaszanie przez studentów problemów w grupach studenckich:** wzrost częstotliwości w okresie pandemii zauważyło 9,8% nauczycieli akademickich udzielających odpowiedzi w tym pytaniu. Zdecydowana większość (**85,4%**) **nie zauważyła zmiany** w tym zakresie, natomiast 4,2% spotkało się ze zmniejszoną częstotliwością.

Podsumowanie

- Respondenci, poproszeni o wskazanie **trzech głównych problemów psychicznych**, które zgłaszali lub ujawniali studenci w czasie pandemii, najczęściej wskazywali: **depresję (25,2%)**, **silny stres** utrudniający funkcjonowanie (**24,9%**) oraz **problemy lękowe (17,5%)**. Jednak najwyższy odsetek odpowiedzi, uzyskała odpowiedź – **nie spotkałam/em się z takimi sytuacjami**, którą wybrało **55,3%** osób.
- Respondenci, poproszeni o wskazanie **trzech głównych problemów, w grupach studenckich (zajęciowych)**, które zgłaszali lub ujawniali studenci w czasie pandemii, **najczęściej odpowiadali, że nie spotkali się z takimi sytuacjami (62%)**. Wśród wymienionych problemów, najczęściej zauważanymi przez uczestników badania były: **obojętność studentów na sienie nawzajem (24,1%)**, **poczucie osamotnienia w grupie (19,1%)** oraz **odmowa realizacji zadań zespołowych (16,2%)**.

Podsumowanie

- W pytaniu o umiejętność **radzenia sobie w sytuacji gdy student ma problemy z realizacją zadań**, zdecydowana większość uczestników ankiety odpowiedziała **pozytywnie** - **54,1%** osób wskazało odpowiedź raczej tak, a 24,3% odpowiedź zdecydowanie tak. 5,2% respondentów nie spotkało się z sytuacją, kiedy student ma problemy z realizacją zadań. 14,1% odpowiedzi to wskazania trudno powiedzieć. Negatywnie na pytanie odpowiedziało 2,3% osób.
- Zdecydowana większość uczestników ankiety odpowiedziała, że **umie sobie radzić w sytuacji nieodpowiedniego zachowania studenta (72,8% odpowiedzi pozytywnych)**. Niecałe 4% respondentów nie umie sobie radzić w opisywanych sytuacjach. Odpowiedź trudno powiedzieć wskazało 11% osób, natomiast 12,3% osób udzielających odpowiedzi na to pytanie, nie spotkało się z takimi sytuacjami.
- **81,5%** nauczycieli akademickich, udzielających odpowiedzi w ankiecie, **deklaruje, że radzi sobie w sytuacji, w której student wymaga indywidualnego podejścia dydaktycznego**. Jedyne 2,1% osób nie poradziłoby sobie w takiej sytuacji. 8,3% respondentów wybrało odpowiedź trudno powiedzieć, a 7,5% nie spotkało się z takimi sytuacją w swojej dotychczasowej pracy dydaktycznej.

Podsumowanie

- Zdecydowana większość uczestników ankiety odpowiedziała, że **umie pomóc studentom w sytuacjach dla nich trudnych – 17,7% osób wybrało odpowiedź zdecydowanie tak, a 53% osób odpowiedź raczej tak**. Zaledwie 2,1% respondentów nie umie sobie radzić w opisywanych sytuacjach. Odpowiedź trudno powiedzieć wskazało 19,3% osób, natomiast 7,7% osób udzielających odpowiedzi na to pytanie, nie spotkało się z takimi sytuacjami.
- **70,9%** nauczycieli akademickich, udzielających odpowiedzi w ankiecie, **deklaruje, że wie gdzie skierować studenta w różnych sytuacjach kryzysowych**. Około 11% osób nie wiedziałoby jak poradzić sobie w takiej sytuacji. 7,7% respondentów wybrało odpowiedź trudno powiedzieć, a 9,6% nie spotkało się z takimi sytuacji w swojej dotychczasowej pracy dydaktycznej.

Podsumowanie

- **Zdecydowana większość** respondentów (**81,7%**) **deklaruje chęć rozwijania swoich kompetencji dydaktycznych**. W odpowiedzi na pytanie o chęć uczestnictwa w działaniach szkoleniowych oferowanych przez UMCS 48% uczestników badania wybrało odpowiedź zdecydowanie tak, a 33,7% raczej tak.
- W pytaniu o **preferowane formy podnoszenia kompetencji dydaktycznych** **63,8%** nauczycieli akademickich, biorących udział w badaniu, **wybrało szkolenia on-line**. Wysoki odsetek wskazań uzyskały również: **warsztaty umiejętności** (44,3%), **szkolenia stacjonarne** (37,2%), **coaching** (23,3%) oraz **poradnictwo psychologiczne** (20,4%).
- **57,2%** respondentów jest zainteresowanych **szkoleniem z zakresu metod aktywizowania studentów**.
- Kolejne trzy najczęściej wskazywane przez uczestników badania formy podnoszenia kompetencji nauczycieli akademickich to: **budowanie marki osobistej nauczyciela akademickiego** (43,7%), **przeciwdziałanie wypaleniu** (38,3%) oraz **radzenie sobie z manipulacjami ze strony studentów** (34,1%).

Podsumowanie

- Jaką część zajęć, w semestrze zimowym 2021/2022 prowadził/a Pani/Pan w formie zdalnej? **31,8% nauczycieli akademickich**, udzielających odpowiedzi w tym pytaniu, **deklaruje, że wszystkie zajęcia w semestrze zimowym 2021/22 zrealizowała z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**. 23,3% respondentów wskazało odpowiedź 1/4, a 18,7% odpowiedź 3/4. Połowę zajęć w formie zdalnej zrealizowało 15,8% badanych, natomiast **wszystkie zajęcia w formie stacjonarnej przeprowadziło 10,4% uczestników ankiety**.
- Najczęściej wskazywanym przez uczestników badania narzędziem do realizacji zajęć dydaktycznych, prowadzonych w formie zdalnej, w semestrze zimowym 2021/22 był MS Teams.
- **MS Teams** wskazało **47,8%** respondentów, a **Wirtualny Kampus** wybrało **21%**. Około ¼ osób biorących udział w badaniu prowadziło zajęcia zdalne wykorzystując **zarówno MS Teams, jak i Wirtualny Kampus (25,8%)**.

Podsumowanie

- W odpowiedzi na pytanie o charakterze otwartym, o **największe problemy związane z realizacją zajęć w semestrze zimowym 2021/2022** respondenci ankiety pozostawili **379 komentarzy**, które dla ułatwienia analizy można przyporządkować do 16 kategorii.
- Spośród wymienionych trudności zdecydowanie dominujące są: **brak aktywności studentów, niskie zaangażowanie studentów** oraz **brak bezpośredniego kontaktu ze studentami**. Spora liczba respondentów zwróciła uwagę na **nieobecności studentów na zajęciach**, a także **problemy organizacyjne** i **problemy techniczne**. Dla dość dużej części uczestników badania utrudnieniem były **obostrzenia związane z pandemią Covid-19**, w tym konieczność zachowania dystansu oraz zastaniania ust i nosa podczas realizacji zajęć dydaktycznych w formie stacjonarnej.
- **47 komentarzy miało charakter pozytywny** i zostało zakwalifikowane do kategorii brak problemów. Respondenci opisywali w nich pozytywne doświadczenia, w tym dostrzegane pozytywy realizacji zajęć dydaktycznych w formie zdalnej tj. **oszczędność czasu, brak konieczności dojazdów, wysoka efektywność pracy, dobry kontakt ze studentami**. Do tej kategorii trafiły również komentarze dotyczące braku problemów, z którymi prowadzący nie mógłby sobie poradzić oraz braku innych problemów niż wskazane podczas wypełniania kwestionariusza ankiety.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Wnioski i rekomendacje

- Badanie cieszyło się zadowalającym zainteresowaniem wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w semestrze zimowym 2021/22. Kwestionariusz wypełniła nieco ponad 1/5 osób zaproszonych do udziału w procesie badawczym.
- Z analizy materiału ilościowego wynika, że proponowane przez Uniwersytet formy i tematyka podnoszenia i rozwijania kompetencji dydaktycznych są oceniane pozytywnie.
- Pracując ze studentami w okresie pandemii, począwszy od semestru letniego 2019/2020, osoby prowadzące zajęcia zauważają pewne zmiany zachowań i funkcjonowania studentów, które mogą utrudniać realizację zajęć dydaktycznych w formie zdalnej oraz hybrydowej.
- Należy również zwrócić uwagę na materiał o charakterze ilościowym, który jest uzupełnieniem zebranych informacji o rzeczywiste doświadczenia osób realizujących kształcenie w semestrze zimowym 2021/2022.

Wnioski i rekomendacje

- Pojawiają się wypowiedzi o różnym charakterze, zarówno pozytywnym, jak i negatywnym. Jednak szczegółowa analiza tych wypowiedzi przez władze poszczególnych Wydziałów może przynieść odpowiedzi na pytania – na ile kształcenie hybrydowe, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest skuteczne, jak realnie funkcjonuje na prowadzonych przez Wydział kierunkach studiów i jakie rezultaty przynosi.
- Warto zwrócić uwagę na informacje o pojawiających się niekiedy sytuacjach trudnych czy negatywnych zachowaniach studentów.
- Głównym problemem, który utrudnia realizację procesu kształcenia jest mała aktywność studentów podczas zajęć on-line – niechęć do wypowiedzi, niechęć do włączenia kamery czy pozorna obecność na zajęciach. Rozwiązanie tego problemu staje się wyzwaniem dla władz dziekańskich i wydziałowych zespołów ds. jakości kształcenia, szczególnie jeśli planowane jest w przyszłości realizowanie procesu dydaktycznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, niezależnie od istnienia stanu pandemii.

Wnioski i rekomendacje

- Analiza zebranego materiału badawczego pozwoli również na odpowiedź, jakie są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich, o różnym poziomie doświadczenia w pracy dydaktycznej.
- Warto zwrócić uwagę na wysokie zainteresowanie szkoleniem z zakresu metod aktywizacji studentów.
- Wypowiedzi respondentów mogą również posłużyć za wskazówki do ulepszenia procesu kształcenia - jakie zmiany lub regulacje należy wprowadzić, by poprawić efektywność kształcenia w formie zdalnej w przyszłości, by móc wykorzystywać zdobyte doświadczenia i kompetencje cyfrowe nauczycieli akademickich do wykorzystania tej formy prowadzenia zajęć również w czasie po ustąpieniu epidemii wirusa Sars-cov-2.

Dane kontaktowe

Biuro ds. Analiz Jakości Kształcenia
Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów

pl. M. Curie-Skłodowskiej 5/1114
20-031 Lublin
(81) 537 55 05

